

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravnštvo in ekspedicijski v
„Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemli nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 3.

V Ljubljani, v soboto 4. januarija 1896.

Letnik XXIV.

Epiphania.

„Nič novega ni pod solncem in nič ne more reči: Glej, to je novo! ker prešlo je že v časih, ki so bili pred nami.“ (Prid. 1. 10.) Te lepe besede mi prihajajo zopet in zopet v misel, ko čitam v domačih in tujih časnikih tako veliko žalostnih, a tako malo veselih poročil, to mi je pa tudi vselej v tolažilo, ko naletim na britke novice, kako se smelo, dejal bi: sistematično krši pravica, in ko mnoga dejstva jasno spričujejo, da „resnici v obraz svet se reži“.

Povsod se kaže, da so se vse sile združile v jeden boj, v boj — zoper Kristusa in njegovo cerkev. Če tudi se navidezno zdi, da so si te stranke sovražno med seboj, da se boré za razne smotre, vendar vse te, tudi najhujše medsebojne klevetnike druží jedna vez, vez sovraštva do katoliške cerkve, vsem skupaj je jeden jedin vrhovni smoter: „Erasez l'infame!“

Kako je vendar to, da skoro vse te zveze, n. pr. posvetne vlade s čisto nekrščanskim programom, vendar le še vedno s ponosom nosijo svoj „krščanski“ naslov? Nobena, niti Francoska, niti Laška itd. ga ni še zavrgla. Zakaj to? Radi ali neradi morajo priznavati, da jih je le krščanstvo povzdignilo do omike, da je to krščanstvo še sedaj njih glavni stebber, na katerega se naslanjajo, če prav bi radi to utajili. Ime krščansko hočejo vsekako še obdržati, v dejanju pa so do cela nasprotni. Podobni so ne-hvaležnim otrokom, ki se potujéjo in svojemu lastnemu rodu najhujše kljubujejo, a domače rodbinsko ime vendar-le pridržé nepokvarjeno, dokler upajo z njegova pomočjo doseči bogato dedščino. Kolika ne-hvaležnost in neodkritosrčnost!

Nehčé se nam mora véasih vsiliti misel: Zakaj Bog to pusti? Zakaj v svoji vsemogočnosti ne poseže naravnost vmes? Zakaj ne pospéši duševnega

prerojenja med človeštvom? Zdi se mi, da Bog čaka navlašé; hoče nam pokazati, da ne moremo ničesar — brez njega! Dozdeva pa se mi tudi, da semter-tje le preveč zaupamo svojim omejenim močem in pozabljamó v odločilnih trenutkih pomoč nebeško. Poudarjamo večkrat, da delujemo po načelih velikega Leona, a na to pa tako radi pozabimo, da on največ zaupa — molitvi! Opominja nas k skupni goreči molitvi, kakor opominja skrben oče otroke, zlasti ko se nesreča in žalost v hiši naseli. Vsako priložnost porabi sveti oče v to, da nam iz nova izraža svojo očetovsko željo: „Molite, bratje! da bo moja in vaša žrtev dopadljiva pri Bogu Očetu vsemogočnem!“

„Nobeden naj ne ugovarja,“ dostavlja neki mož, „češ, s pobožnimi frazami danes ni nič storjenega. Leon XIII. sodi drugače. Revnost sveta, pravi, raste vsak dan, ker vsak dan se izziva jeza božja po brezbožnosti ljudij. Zato se vedno prisrčneje ponavlja opomin sivega, svetovnoskušnega velikega duhovna k molitvi. Dobro je in lepo, da svoje skrajne moči žrtvujemo, da tudi z zunanjimi sredstvi pomagamo iz socialne reve in zmede. Ako pa so grehi ljudij in jeza božja pravi vzrok naših nadlog, potem nam preostaja le jedna odločilna pot k rešitvi — pokora in molitev!“

Žarna zvezda je privedla tri kralje k včlovečenemu Bogu, ki je prišel pomagat, odrešit zgubljeni, propali človeški rod. Tudi nam žari zvezda, luč na nebu: „Ta zvezda kakor plamen žari in kralja kraljev spričuje Boga!“ Kako z milo svetlobo je zažarela zopet o zadnjem božiču! „Kaj ne premore vztrajna in zaupljiva priprošnja pri Bogu nad človeškimi nameni in dogodki? Kako čudezne sadove je že obrodila molitev v starem in novem veku! — Vedno je bilo lepo gledati, kako so knezi in narodi javno klicali Boga na pomoč in pri njem iskali blagoslova za vsako večje podjetje in pomoči v nesreči.“

Ko so se Izraelci vojskovali z Amalečani (Exod. 17.), šel je Mojzes na goro in razprostrl svoje roke nad bojevniki. Dokler je držal roke razprostrte, zmagovali so Izraelci, ko so mu omahovale, omahovali so tudi Izraelci. Pristopila sta dva moža, ki sta položila pod njega kamen, kamor je sedel, in sta mu držala kvišku vsak jedno roko. In do solnčnega zahoda je Mojzes imel roke tako razprostrte in Izraelci so zmagali.

Sivolasi Leon XIII. vodi tudi nas skozi puščavo, in ko nas vidi v hudem boju, razprostira nad nami blagoslavljač svoje trudne roke — in mi zmagujemo! Utrujene so roke njegove, podprimo jih krepko s svojo molitvijo, da ne omahnejo, da nam še nadalje delé blagoslov, dokler razsaja vihar!

„O dobri Bog! kako zeló potrebujemo sedaj tvojega blagoslova!“ zaklical je sveti oče o božiču. Da, res potrebni so ga vsi narodi, potrebuje ga ves svet! Komaj tu ali tam zažari žarek veselega upanja, potemni se kmalu. Pomislimo, kako je v Belgiji, kako pri nas v Avstriji! Nesloga in razdor med onimi, ki se vsi ponašajo, da stopajo pod zastavo „socialnega papeža“! Kdo jim bo dal tako potrebno slovo? Nobena druga moč, nego molitev!

Bojaki, tudi mi smo potrebni tega rešilnega sredstva! Pred zadnjimi volitvami so se neki ljudje zaničljivo rogali, ko smo molili; a osramočeni so bili. Zvedeli so, da molitev še vedno pomaga. Zaničevali so tiste, ki so molili, grdili tiste, ki so se žrtvovali nesebično, a naše dobro, pošteno ljudstvo je s svetim veseljem, zavestno oddajalo svoje glasove, kakor mu je velelo verno srce.

Praznik, ob katerem stojimo, opominja nas na nekaj, česar nam morda še nedostaja. „Zvezda ta, kakor plamen žari, — morda so jo videli in so velikemu kralju darove prinesli.“ Tudi mi vidimo sedanjo „luč na nebu“ in umevamo njen svetli žar, zato naj bodri in vodi tudi nas v napornem delu.

Lig. + 20.

LISTEK

Strupeno ozračje.

Največji sovražnik pravih nazorov o svetu in življenju, o času in duševnih silah, ki ga gibljejo, je tista prisiljena priprostost, tista otročja naivnost, s katero krošnjarijo dobri ljudje — najraje bi jih imenovali kurjevaščanje — po svetu. Kedar čujejo kaj zmotnega, svojimazorom tujega, se jim zdi tako orjaško nenaavadno, da se niti ne menijo ne zató. „Vera, pravnost pri nas ništa v nevarnosti; to so samo izjeme“, tako kličejo in se hudujejo nad Radamanti in zeloti, ki vstopajo z vso silo svojih duševnih močij v boj proti zmoti.

Taka naivnost se ne da iz lepa ozdraviti. Dokazuj in dokazuj, ne bo se ti verjelo. A zato ne smemo odnehati v svojem boju. Kedor zatiskuje oči pred solncem, je sam kriv, da ne vidi. Kdor vedno ponavljajočim se dokazom noče pritrđiti naj se sam odgovarja zato. Za nas in za vsacega, kedor jasno gleda v življenje, je brezdvoybeno, da mnogo naše evropske inteligence že zdavnej ne zasluži več krščanskega imena in da se zadnjih trideset let tudi mej nižje stanove širi najgorji materijalizem — brez

Boga, brez pravnosti, brez zaupanja v Previdnost božjo. Socialna demokracija, anarhizem združujeta v materijalističnem naziranju nebrojno delavcev, — proletarcev, Darwin, Renan in drugovi pa — izobraženstvo. Materijalizem srečavamo povsod — v „znanstvu“, leposlovju, glasbi, slikarstvu, kiparstvu, v politiki, v družboslovju. Z javnega in zasebnega življenja se nam reži ta peklenska spaka, zlobno krohotajoč se svojemu zmagoslavju in naši — vne-marnosti.

Droben podatek o tem izpisujemo danes svojim bralcem iz podlistka „N. Fr. Presse“ z dné 1. januarija. Pripominjamo le, da je ta list berilo tudi naših ožjih „izobraženih“ rojakov, da ga tudi mej Slovenci ima vsaka kavarna, mnogo gostilen, uradov, čitalnic in tudi obilo slovenskih velmož. Nemški, Slovanom sovražni značaj, res marsikedo obsoja, toda nazorov o svetu, o krščanstvu, se vendar-le uči iz njega in jih potem prodaja ustmeno in pismeno v domačem jeziku.

Omenjeni podlistek z napisom „Auf höherer Warte“ je spisal znani materijalistični leposlovec in časnikar Maks Nordau. Evo nekaj izgledeov:

1. Pisatelj taji božjo Previdnost: „Vse nastaja, kakor mora nastati po biologičnih zakonih, ki vla-

dajo dušestovje posamnikov in skupin“.

2. Jasno priznava Darwinove nauke: „Neka druga najdba, ki se je res izvršila še pred 4 leti, se po pravici pripisuje l. 1895, ker so se ž njo še le letos jeli pečati veliki evropski znanstveni shodi in društva. To je ‚Pithecanthropus erectus‘ ali ‚pokončni opiški človek‘ Evgena Dubois. Temu so se morda malo preveč čudili. Zavoljo nečimernosti se bolj brigamo za svoje neposredne prednike na zemlji, nego je objektivno upravičeno. Nekaj rodbinske ošabnosti je v tem, da se tako strastveno pečamo s svojim rodovnikom. Modroslovski pomen Duboisove najdbe bi ne bil tolik, če bi se prav o nji ne moglo dvomiti. Nadaljni stvarni dodatek je k nauku o razvoju stvarij. Pljučne ribe, ki vežejo plezavce z ribami, arheopteriks ali praptič, ki združuje plezavce s ptiči, račji ključač, ki tvori prehod od ptičev in plezavcev k sesalcem, so bili za Darwinov rodovni nauk pomenljivejši, nego more biti kaka človeška opica ali opički človek. Temu, kedor hoče poslušati, govori več precep človeškega embrija, njegov prosti rep, smér dlake na sprednjih rokah i. t. d. o bližnjem, daljnem in najdaljnem človekovem sorodstvu, nego more to storiti par kostij, ki jih je izkopal Dubois. — Kedor pozna te materijalistične trditve, ve, da ne govori o drugem, nego o prismojenosti

Deželni zbor Kranjski.

O večerajnji seji nam je šo dostaviti, da sta pri razpravi o verifikaciji volitev še govorila deželni glavar Detela in poslanec Ažman. Prvi je pojasnil, kako krivo so umevali narodni naprednjaki ujevove besede o mirnem delovanju strank v deželnem zboru in besede, v katerih je omenjal, da se strinjajo interesi veleposestva z interesi kmetovalcev, češ, da je s tem snubil veleposestnike za zvezo s katoliško-narodno stranko. Toliko razsodnosti bi pač morali tudi njemu nasprotniki priznati, da na ta način ne bo on iskal zveze z veleposestvom, tembolj, ker nekateri narodni naprednjaki sami prav dobro poznajo skrito, zakulisno pot za take razgovore.

Poslanec Ažman je pojasnoval težavno stališče duhovnov na deželi nasproti onim, ki se imenujejo liberalce in tudi živé kot liberalci.

Poleg tega je napovedal poslanec Hribar in tovariši samostalne predloge gledé oprostivne deželnih naklad za ona poslopja, ki so oproščena vsled potresne nezgode hišnoujemninskega davka in hišno-razrednega davka ter gledé zavarovanja za živino

V imenu finančnega odseka poroča poslanec Luckmann o računskem sklepu garancijskega zaklada dolenskih železnic za l. 1894 in o proračunu za l. 1896. Redno pokritje za l. 1894 je znašalo 29.078 gld. 30 kr., potreščina 3 gld. 30 kr., čista imovina koncem leta 81.856 gld. 69 kr., ter se je proti imovini l. 1893 pomnožila za 29.708 gl. 33 kr. Za l. 1896 dež. odbor v proračun ne vstavi nobene potreščine, pokritje pa se proračunava na 30.428 gld.

3. seja dne 4. decembra.

Deželni glavar Oton Detela naznani, da je večeraj umrl dalmatinski novoimenovani deželni predsednik dr. Klaič. Gledé na to bitko izgubo prosi glavar dovoljenja deželnega zbora, da izrazi ob tej priliki sožalje dežele Kranjske deželnemu zboru dalmatinskemu, čemur zbor pritrđi.

Pri začetku seje izročé poslanci Povše, Klun in tovariši gledé nagodbe z Ogersko nastopni samostalni predlog:

„Visoki deželni zbor skleni:

Ces. državna vlada se pozivlje, da pravočasno odpove carinsko pogodbo z Ogersko v svrhu, da ji bo mogoče dognati pri obnovitvi pogodbe ne le dejanskim finančnim odnošajem odgovarjajočo kvoto v pokritje skupnih državnih potreščin, ampak da bo dognala pogodbo, pri kateri bodo povsem varovani interesi naše produkcije, toliko kmetijske, kolikor obrtnijske. Ob jenem se c. državna vlada pozivlje, da naj pri ponovitvi pogodbe z Ogersko že skoraj vredj razmerje med obema državnima polovicama gledé žumberškega in marijindolskega okraja nekdanje vojaške granice in omenjena okraja zopet vtelesi deželi Kranjski.

V Ljubljani, 4. januarija 1896.

Povše, Klun, Pakiž, Schweiger, Zelen, Lavrenčič, dr. Papež, Pfeifer, Ažman, Kajdiž, Jelovšek, dr. Žitnik, And. Kalan.“

Potem izročé poslanec dr. Žitnik in tovariši gledé deželne zavarovalnice nastopni predlog:

„Z ozirom na potrebo in veliki gospodarski pomen zavarovanja proti elementarnim nezgodam;

dalje z ozirom na to, da je velika množica revnejših posestnikov nezavarovanih;

in z ozirom na to, da v obče deželne zavarovalnice vspešno delujejo, naj visoki deželni zbor sklene:

1. Dežela Kranjska ustanovi deželno zavarovalnico z neobligatornim zavarovanjem proti požaru, toči in živinskim boleznim;

2. deželnemu odboru se naroča, da v to svrhu stori potrebne priprave ter v prihodnjem zasedanju deželnemu odboru predloži primerne predloge.

V Ljubljani, 4. januarija 1896.

Dr. Žitnik, Povše, Klun, dr. Papež, Pakiž, Schweiger, Zelen, Lavrenčič, Pfeifer, Ažman, Kalan, Kajdiž, Jelovšek.“

Poslanec Povše in tovariši stavijo gledé ustanovitve kmetijskih zadrug nastopni predlog:

„Visoki deželni zbor skleni:

Ces. državna vlada, oziroma kmetijsko ministerstvo se pozivlje, da takoj v prihodnjem zasedanju državnega zbora predloži zakonski načrt za osnovo kmetijskih zadrug ter da skrbi za to, da ta prepotrebni zakon še tekom pričetega leta stopi v veljavo.

V Ljubljani, 4. januarija 1896.

Povše, Kalan, Klun, dr. Papež, Detela, Ažman, Kajdiž, Schweiger, dr. Žitnik, Lavrenčič, Pakiž, Modic, Košak, Jelovšek, Zelen, Pfeifer.

V imenu fin. odseka poroča posl. Klun o računskem sklepu kranjskega učiteljskega pokojninskega zaklada za l. 1894. Redni dohodki so znašali 10.942 gld. 27½ kr., deželni zaklad pa je prispeval 17.094 gld. 26½ kr., skupaj torej 28.036 gl. 54 kr. Ker se je potrebovalo 27.926 gld. 5 kr., se je v primeri s proračunom pribranilo 1973 gld. 95 kr. Čista imovina tega zaklada je koncem l. 1894 znašala 32.326 gld. 9 kr. ter se pomnožila za 110 gld. 49 kr.

V imenu finančnega odseka poroča posl. Klun o računskem sklepu normalnošolskega zaklada za l. 1894. Razni doneski so znašali 34.946 gl. 35 kr., obligacijske obresti 3847 gld. 20 kr., 10% deželne priklade na davke 156.240 gld. 89½ kr., različni dohodki 632 gl. 9 kr., skupaj 195.666 gl. 53½ kr. V pokritje primanjkljaja se je iz dež. zaklada doplačalo 145.674 gld. 1½ kr. Skupno pokritje je torej znašalo 341.340 gld. 55 kr. Vsled večjih dohodkov in manjših stroškov se je v primeri s proračunom manj potrebovalo 2968 gld. 45 kr.

V imenu finančnega odseka poroča poslanec

dr. Žitnik o računskih sklepih ustanovnih zakladov za l. 1894 in proračunih za l. 1896. Računski sklepi se brez ugovora odobré ter vzame na znanje naslednji razkaz skupne imovine koncem l. 1894: Dijaški ustanovni zaklad 920.565 gld. 11 kr. ter se je pomnožil za 4601 gld. 92 kr.; učiteljski ustanovni zaklad 21.756 gld. 56½ kr.; grofa Sauran ustanovni zaklad za sv. maše 2951 gld. 50½ kr.; splošni deklinški ustanovni zaklad 25.414 gld. 28 kr.; Dullerjev deklinški ustanovni zaklad 13.262 gld. 67 kr.; sirotinski ustanovni zaklad 410.975 gld. 7½ kr.; Glavarjev zaklad za uboge 226.620 gld. 77½ kr.; Kalistrov ustanovni zaklad 90.714 gld. 27½ kr.; Josipine Hočevar pedporna ustanova 28.196 gld.; dr. L. Tomanov zaklad 8.171 gld. 33 kr.; Engels-hauserjev zaklad 26.581 gld. 42½ kr.; Flödnigov zaklad za slepe 91.402 gld. 88 kr.; liirski zaklad za gluhoneme 55.414 gld. 41 kr.; Holdheimov zaklad za gluhoneme 18.667 gld. 46½ kr.; cesarice Elizabete ustanova za invalide 10.131 gld. 84 kr.; postojinske jame ustanova za invalide 948 gld. 4 kr.; Trevisinijeva ustanova za invalide 2.123 gld.; Metelkova ustanova za invalide 944 gld. 85 kr.; ustanova ljubljanskih gospej za invalide št. I. 1.602 gld. 85 kr., št. II. 11.519 gld. 7 kr. Čista imovina vseh ustanovnih zakladov je koncem leta 1894 znašala 1.975.841 gld. 25 kr., ter se je pomnožila za 13.120 gld. 92 kr. Proračuni teh zakladov za leto 1896 so bili potrjeni po nasvetu dež. odbora, le deklinški sirotišnici v Ljubljani se je redni letni donesek zvišal od 400 na 500 gld.

V imenu fin. odseka poroča posl. Lenkh o računskem sklepu deželno-kulturnega zaklada za l. 1894 in o proračunu za l. 1896. Pokritje je znašalo 4.960 gld. in sicer globe za poljske in gozdne poškodbe 2.287 gld., lovski listi 2673 gld. Troški pa so znašali 8589 gld. 84 kr., v primeri s proračunom več za 3.669 gld. 84 kr. Izredni troški so znašali nad 6.000 gld., tako n. pr. za pokončavanje hr. ščev 3.557 gld. 20 kr., za šolske vrtove 290 gl., za gozdne drevesnice 505 gld., za plemenske bike 705 gld. itd. Potreščina za l. 1896 se proračunava na 4.700 gld., istotako pokritje. Poročevalec omenja, naj bi c. kr. okr. glavarstva strožje pazila na prestopke glede zasebnih žrebecv.

V imenu fin. odseka poroča posl. Luckmann o računskem sklepu zaklada prisilne delavnice za l. 1894. Rednih prihodkov je bilo 97.043 gld. 43½ kr., potreščine pa 95.917 gld. 12½ kr., torej več pokritja za 1.426 gld. 31 kr. Čista imovina je znašala koncem leta 137.714 gld. 18½ kr., ter se je zmanjšala za 1.006 gld. 54 kr. Potreščina prisilne delavnice za l. 1896 se proračunava na 97.128 gl., pokritje na 94.708 gld., torej znaša primanjkljaj 2420 gld.

Pri tej točki se je oglasil poslanec Kalan ter omenjal, da je deželni zbor skoraj vsako leto naročal ravnateljstvu zavoda prisilne delavnice naj

Darvinovega naziranja, a značilna je gotovost, s katero se izražajo*).

3. O slobodi volje se izraža tako-le: „Ko se posamnik na neki gotovi stopinji loči od drugih, se vprede v sanjarijo, da mu je volja slobodna**). To je naraven pojav, prav tako kakor gosenično zabubanje“.

*) Kogar zanimlje proučavati nesmisli o takozvanih antropoidnih opicah (Dryopitheku, Leopitheku in Anthropopitheku, ki ga Nordau v svoji nemški materialistični učenosti niti prav ne piše, nazivajoč ga Pithecanthropus), naj prebere lepo razpravo v Natur und Offenbarung 1891, str. 536, nasl. in 1894, str. 21 nasl. Poučna je tudi knjiga Hartmann: Les singes anthropoïdes. Paris. 1886. — Pisateljeve marnje o človeškem embriju kažejo le njegovo plitvost. Znamenita Darwinista: Spitzer, Vogt obsojata trditve, da bi se dalo iz podobnosti embrijev kaj družega sklepati nego analogija razvoja. Ontogeneza ali razvoj posameznikov iz embrija je nekaj popolno družega, nego filogeneza ali razvoj posameznih vrst. To menda pojmuje vsak otrok. In če se tudi v človeškem embriju sledi precep, podoben precepu, iz katerega se pri ribah razvijajo škrge, se vendar pri človeškem embriju iz tega vedno razvije le človeški obraz in iz repnega nastavka, ki ga hočejo darvinisti opažati v njem, se pri človeku nikdar ne razvije rep, kakor je znano. Prim. Natur und Offenbarung 1888, str. 595 nasl. Sicer je pa razloček jasen odtod, ker se vsak embrijo mora soditi po svojem končnem razvoju. Preje ni sposoben za obstoj, dokler se ne razvije ribji v ribo, žabji v žabo, levov v leva, človekov v človeka. — Smešno je tako dokazovanje, če bi nas pri tem ne žalostila misel, da se s takimi jalovimi trditvami kot z dokazi eksaktne znanosti trga vera iz srca krščenim ljudem.

***) Spinnt es sich in die Illusion der Willensfreiheit ein.

4. Najrje in najpodlejši je pa bogokletstvo, o katerim govori pisatelj o Kristusu in krščanstvu. Presatanske se nam zde njegove besede, da bi jih prevajali v slovenščino. Zato jih navajamo po izvorniku:

„Oft, wenn ich kluge Schriften las, in welchen die Absurdität aller Lehren des Socialismus triumphierend nachgewiesen wurde, widerfuhr es mir, dass ich in Träume versank. Ich fand mich in Rom, zur Zeit des Kaisers Tiberius, etwa um das Jahr 32 oder 33 unserer Zeitrechnung. In der Via Sacra wandelten zwei ältere Herren, die Geschichtschreiber Valerius Maximus und Vellejus Paterculus, und ein junger Mann, der durch den Vatersnamen und auch schon durch eigenes Verdienst bekannte Philosoph Seneca, auf und ab. Ich trat grüssend zu der plaudernden Gruppe und erzählte auf die freundliche Frage, was es Neues gebe, von merkwürdigen Berichten, die ich aus Palästina empfangen hätte. „In Gahläs ist ein Mann aufgetreten, der das ganze Volk in ungeheure Aufregung versetzt. Man erzählt von ihm, dass er ohne Vater von einer Jungfrau geboren sei und dass er Todte auf-rwecke.“ — „Und deine jüdischen Landsleute glauben das?“ fragte Valerius Maximus lächelnd. — „Sie glauben es.“ fuhr ich fort. „Der Wundermann lehrt, dass das Ende der Welt unmittelbar bevorsteht, dass seine Anhänger lebendig in das ewige Leben eingehen würden, dass man seine Familie verlassen und ihm folgen solle, dass der Reiche seinen ganzen

Besitz an die Armen vertheilen müsse, dass Niemand zu arbeiten noch sich um den folgenden Tag zu sorgen habe, da Gott die Menschen kleiden werde wie die Lilien des Feldes und nähren wie die Vögel der Wildniss.“ — „Genug!“ unterbrach mich da der temperamentvolle junge Seneca; „ich möchte gegen die Juden nichts Unverbindliches sagen, aber wenn solche Lehren auf sie Eindruck machen...“ Da legte der bedächtige Vellejus Paterculus dem ungestümen jungen Herrn die Hand beschwichtigend auf die Schulter und sagte: „Es ist ganz unnöthig, sich über derartige Dinge aufzuregen. Die Geschichte lehrt, dass ähnliche Bewegungen bei allen Völkern wol einmal vorkommen, aber sie haben keinen Bestand, denn sie sind nicht vernünftig. Die Juden werden sehr bald merken, dass das Ende der Welt nicht eintritt und dass sie nicht lebendig in das Paradies gelangen. Der Mensch kann weder die Familie und die Ehe lang entbehren, noch ohne Arbeit leben wie der Vogel und die Lili. Der Reiche hält an seinem Vermögen fest und liebt es nicht, durch Verschenken seiner Schätze in Armuth zu gerathen. All das geht gegen die Menschennatur. Darum wird der galiläische Träumer bald vergessen sein, und das Volk, das heute für ihn schwärmt, wird seiner eigenen Thorheit rasch von selbst überdrüssig werden.“

Es war reinste, unwiderleglichste Weisheit, was der erfahrene Mann sprach, und wir Alle stimmten ihm überzeugt zu.

elo v zavodu vredi tako, da bodo kaznjenci vsikdar oskrbljeni z delom, a s takim, da ž njim ne konkurirajo z davek plačujočimi ljubljanskimi obrtniki. Ker pa pritožbe od te strani še vedno niso pnehale, zato predlaga poslanec Kalan nastopno resolucijo:

Deželnemu odboru se naroča, skrbeti zato, da ravnateljstvo prisilne delavnice z ozirom na vzgojevalen namen zavoda gleda pri delu kaznjencev bolj na poduk nego na izkoriščanje njih delavne moči ter naj se pri naročilih del ozira v prvi vrsti na taka dela, s katerimi ne škoduje domači obrti ljubljanskih rokodelcev.

Dalje poroča v imenu fin. odseka posl. Povše o računskem sklepu deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu za l. 1894. Pokritje za šolo je znašalo 10.019 gl. 7 kr., potrebščina pa več za 23 gl. 34 kr.; gospodarstva dohodki 7.585 gl. 46 kr., stroški pa 7.268 gl. 49 kr.

Za šolo in gospodarstvo je bilo iz dež. zaklada proračunjenih kot donesek 2569 gl., toda izdalo se je več 1332 gl. 25 kr., skupaj namreč 3901 gl. 25 kr. Vodstvo sicer opravičuje te višje troške, toda grajati moramo odločno to „predomače“ gospodarstvo, ker vodstvo omisli marsikatero stvar kar na svojo roko in posledobno predloži račune. Usojamo si pač ponižno vprašanje: Ali je na Grmu gospodar sl. dež. odbor ali kdo drugi?

Učitelju A. Lapajnetu na Grmu se dovoli za posebni poduk v slovenščini itd. 50 gl. nagrade; društvu v varstvo vinoreje v Badenu 50 gl. podpore; bivšemu učitelju M. Prašnikarju se miloščina poviša od 60 na 100 gl. ter podaljša za tri leta; učiteljskima sirotama A. Adamič, Ivani Vrančič se miloščina 60 gl. podaljša za tri leta; Mariji Novak poviša od 50 na 60 gl. ter podaljša, istotako vdovi M. Kokalj na 100 gl.; kancelistovi vdovi M. Sapljetov se miloščina podaljša; prošnja Fr. Kraljiča, posestnika na Studencu, za podporo se odstopi dež. odboru v primerno rešitev. Slovenskemu planinskemu društvu v Ljubljani se dovoli 200 letne podpore. — Prošnja občine Kropa za brezobrestno posojilo 2000 gl. se s priporočilom odstopi dež. odboru.

Pri tem poročilu se je oglasil posl. Schweiger ter v obširnem govoru pojasnjeval nedostatke, ki se kažejo na kmetijski grmski šoli vzlasti, kar se tiče trto- in vinoreje.

Posl. vitez Langer je zagovarjal v tem oziru šolo.

Poročevalec Povše pojasnjuje to stvar. — Poročilo objavimo prihodnjič.

Pri podrobni razpravi je grajal posl. Kalan nemarnost vodstva kmetijske šole na Grmu, ki je zakrivila pogin dveh švicarskih krav, vrednih okoli 850 gl. ter zato vodji Dolencu izreka grajo.

Posl. dr. Tavčar pravi, da morebiti ni temu kriv vodja Dolenc, marveč kak drug uradnik, da torej danes ne gre že graje izrekat, pač pa vso stvar preiskati, tembolj, ker se mu zdi, da je posl. Kalan to na dan spravil s političnih ozirov.

Posl. Kalan oporeka, da bi bil to storil s političnih ozirov, ker je zanj vodja politično mrtev in ker so posamezni člani katoliško-narodne stranke tudi prejšnja leta grajali vodstvo grmske šole brez ozira na politično mišljenje Dolencevo. Če je bil vodja Dolenc kandidat nasprotne stranke, je on še vedno podpredsednik kat. polit. društva za Dolenjsko — na Kranjskem je namreč vse mogoče — to je najjasnejši dokaz, da govornika niso vodili strankarski nameni. Zato je on tudi zadovoljen, da se vvede preiskava, ter da se na podlagi pozvedeb kaznuje oni, ki je zakrivil te gospodarske nesreče.

Na to so bili potrjeni računi grmske šole.

Prošnja umirovljenega učitelja V. Sturma za zvišanje pokojnine se ne usliši, pač pa se mu odpusti za l. 1895 izplačani višji znesek.

Prošnja živinozdravnika M. Lebenharta v Starem Trgu za dež. n. grado se izroči dež. odboru v rešitev.

Konec seje ob 1. uri, prihodnja seja v četrtek 9. t. m.

Koroški deželni zbor.

Iz Celovca, dne 2. jan.

I.

Koroški deželni zbor je imel danes, dne 2. jan. prvo sejo šestega zasedanja VII. volilne perijode. Dež. glavar dr. J. Erwein otvori sejo z obširnejšim pozdravom, v katerem omenja, da je to zasedanje zadnje zasedanje vol. perijode in da bo treba dokončati več zadev, med drugim deželnozbornski volilni red. Spominja se dogodkov od zadnjega zasedanja, vremenskih nezgod okrog St. Vida in Volšberka, požara v Brežah itd. in vladnega jubileja cesarjevega. Omenja doneske, ki so jih dovolili v ta namen razni zastopi. (Samo za to, kar je v tem oziru ukrenilo škofijstvo, ne najde niti besedice!) Govori tudi o zavodih, namenjenih rešitvi pravno propadlih otrok in cituje izrek nekega Amerikanca: „Rešite otroke, in ne bodete imeli hudodelcev!“ Nadaljuje: „Ko bi otroke odtegnili okoliščinam, v katerih se morajo pogubiti, in jih vzgojili za delo in čednost (!) potem nebi trebalo iskati pomoči v jetnišnicah, v katerih se ljudje le malokdaj poboljšajo.“

Nadalje omenja letos obširneje kakor druga leta napravljenega poročila o delovanju dež. odbora, in se zahvaljuje dež. predsedniku za podporo, katero je ob raznih priložnostih izkazal dež. odboru. Konečno se spominja cesarja.

Dež. predsednik Schmidt Zabiérow pozdravlja zbor v imenu vlade in obljubi svojo pomoč. — Zatem se rešijo točke dnevnega reda o zapisnikih, dopolnilni volitvi itd. Novoizvoljeni posl. pl. Ehrenwerth stori obljubo.

Voli se 6 odsekov. Slov. posl. Muri je voljen v gospodarski in verifikacijski odsek, konserv. posl. Jan. Huber v verifikacijski odsek. V juridično-političnem odreku sedijo sami dohtarji.

Slov. posl. Gregor Einspieler kakor prejšnja leta tudi sedaj ni voljen v noben odsek; liberalna klika ga je prezrla, kakor prejšnja leta i sedaj, znova kažoč s svojim „liberalnim“ postopanjem, da hoče biti do skrajne meje krivična proti nam. Liberalna, do sedaj vsemogočna gospôda, misli, da bo na Koroškem vladala do sodnega dne, da torej lahko prezira naše težnje, kakor jej drago. Ali upamo, da se jim je tako grdo pristransko in krivično postopanje posrečilo letos zadnjikrat!

Seje se je udeležil tudi mil. knezoškof.

* * *

Besedam dež. glavarja, katerega zelo radi proglašajo „nepriustranskim“, naj dodam par besedic komentara.

„Rešite otroke!“ zaklical je. Dobro! Ravno to povdarjamo na vseh naših shodih tudi slovenski in katoliški „agitatorji“, a ravno ta klic se nam toliko zameri!

Pa g. dež. glavar se ni obrnil na pravo adresu. Naj to pove svojim liberalnim učiteljem in našemu častnemu dež. šol. svetu, naj se ozira v naših šolah več na Boga, naj se v slovenskih šolah manj pomemčuje in več v pravem krščanskem duhu vzgojuje mladež! Potem bo prazna marsikatera celica ominozne hiše, katero je imenoval kakor za strašilo g. glavar. Dokler pa ostanejo naši učitelji, kakor so zdaj, malomarni brez izjeme, najbolj zagrizjeni nasprotniki cerkve in duhovščine, dokler spoznajo za svoj glavni poklic, da blatijo po liberalnih listih in gostilnah katoliške naprave, dokler delajo ljudem pohujšanje, toliko časa je čisto prazen tisti klic! Hic Rhodus!

Mladina naj se vzgojuje za čednost. Lepa beseda, a prav nič več! Zakaj dejanja dež. odbora in ž njim dež. glavarja so temu dijamentalno nasprotna! Mi si prave čednosti ne moremo misliti brez trdne vere, te pa se ta gospoda boji, da je le kaj! Na vsopredu juteršnje seje je namreč tudi predlog dež. odbora, da se ima odkloniti predlog mil. knezoškofa, naj se na zgornji realki v Celovcu uvede veronauk. Da bi se višji realčani še kaj zmenili za Boga, zdi se častni gospodi hkrati odveč!

To vam je razlika med besedami in dejanji! S par lepimi in pobožnimi besedami pred volitvami ljudstva ne bodete premotili, to bodo, kakor upamo, pokazale že prihodnje volitve!!

* * *

Dež. odbor je pripravil med drugim za obravnavo predloge: o jubilejskem zakladu za ustanovitev dež. hiralnice; izpremembo deželnozbornskega volilnega reda; statut za mestno hranilnico v Celovcu; dež. železniški svet; lokalne železnice; ustanova meščanskih šol v Beljaku in Volšberku; upeljava usmiljenih sestrah za celovško bolnišnico; zidanje otroške bolnišnice v Celovcu; delovanje posojilnic; uravnanje mnogih hudournikov, itd.

—n.

Aber siehe da — dreihundert Jahre nach diesem Gespräche herrschte die Lehre des Galiläers in Rom, und die sie mit der Verständigkeit von Vellejus Patereulus beurtheilt und sich ihr nicht angeschlossen hatten, büssten ihre kritische Klugheit durch Marter der Verachtung und Verfolgung, die noch heute nicht aufgehört hat. Das Ende der Welt ist nicht eingetreten, die Menschen sind nicht lebendig ins Paradies gelangt, die Arbeit ist nicht abgeschafft, die Ehe dauert fort, die reichen vertheilen ihr Geld nicht, Vellejus Patereulus hat in allen Punkten Recht behalten, nur in Einem nicht: der galiläische Träumer ist nicht vergessen, und der Glaube, den er gestiftet, ist der der gesitteten Menschheit. Was in der Lehre Christi gegen die Meuschennatur geht, damit hat die Meuschennatur sich auskömmlich vertragen. — Die Ehelosigkeit überlässt sie den Priestern, die Armuth und der Verzicht auf Arbeit wird von den beschaulichen Mönchsorden geübt, die Ankündigungen vom Ende der Welt und dem Eingehen der Menschen in das ewige Leben sind zu Gleichnissen umgedeutet und vergeistigt, die christliche Menschheit aber lebt ruhig weiter, wie die Natur den Menschen zu leben gestattet.“

Tako sodi izobraženstvo o Kristusu in njegovem božjem delu na zemlji. To se tiska smelo in brez ovir v časopisu, ki združuje avstrijsko meščanstvo in uradništvo, v listu, ki se slastno prebira v najvišjih krogih. — Ni čuda; saj se ti nazori ude

na vseučiliških stolicah, pridiguje jih vse javno življenje, zastruplja se ž njimi nežna deklica in nedolžni deček, ki ju razmere tirajo v „višjo izobrazbo“, in v njihovem smislu sili židovstvo zmagonosno tudi mej — proletarijat. — Pač bolan je naš čas. Naša dolžnost je, da mu izprosimo in izvojujemo zdravja.

Kaj povzroči Sever...

Ruski spisal Barančević. — Preložil Jeronim Anonim.

(Dalje.)

„Ne boj se,“ govorili so ti, „mi te grejemo!“ „Da,“ odgovori gospodar „grejete me, dokler je še kaj krvi v meni, ali kadar me pograbi ledena smrt — takrat bo zastoj vaša pomoč! Oh, ko bi si mogel razgreti srce. Oh, ko bi mogel najti bitje, ki bi mi bilo udano iskreno, brez vsake sebičnosti, morda bi je mogel ljubiti... Sam ne znam, kaj mi je: tako me kliče želja, da komu pomorem, da storim vendar komu kaj dobrega, da si vsaj koga pridobim!... Oh, kako težko je, čutiti se samega na današnji veliki praznik, ko se vsak veseli s svojim!... Moj Bog, moj Bog!“

V tem hipu razgori se oglje na vso moč, kakor bi se bilo razveselilo, da je vendar za hip ogrela to surovo, trdo srce. Tako veselo je prasketalo in modrikasti plameni so tako radostno poskakovali, da se je Sever naveličal brezvspešnega posla. Mrmrajoč je zlezal raz struhe in ves omamljen odhital dalje, srdito pihajoč okoli bogataševga doma, udarjajoč s

sneženimi kosmi ob okna in tresoč vrhove dreves na vrtu.

Nakrat zapazi Sever na jednom izmed oken, ki so bili obrnjeni proti vrtu, žensko podobo. V sobi ni bilo luči, a slabi sijaj svetilke, pritrtjene na vrtnem plotu, obseval je uvelo, tožno lice, katero se je bilo pritisnilo k oknu.

Sever se vzraduje in potegne z žvižganjem prot joknu.

„U—u—u“, buči Sever, „da zmrzneš, kdor si tu—u—u!“

„Da zmrzneš! O, ko bi se le moglo to zgoditi prej ko prej, ko bi mogla umreti takoj, ko bi se mogla osloboditi tega ledu, ki mi mrači dušo! Umreti — je mar kaj lepšega na svetu! — Rada bi šla takoj na vrt v sneg v tej lahni obleki, katera je na meni, in ostala bi tam, da bi zmrznila, umrla. Toda zaprta sem trdno od vseh strani, iz te trdnjave se ne pride tako lahko! Tu se more samo polagoma od dne do dne veneti, hlineč se, da uživam vse dobro tega sveta, da sem srečna... Srečna — s kom? S tem mrklim dolgočasnežem, človekom, ki ima kamenito srce, ki misli le na svoj posel! — Kupljena žena, si li bila kedaj srečna?!“

Tako je mislila žena, katera je stala ob oknu in gledala na svet z očmi, mokrimi od solz. V glavi so jej vstajali zaporedoma spomini na mile, nekdanje ljubljene jej osebe.

Reka proti senjskemu škofu.

Iz Zagreba, 25. decembra.

Naši prekdravski bratje ne nadlegujejo nas neprenehoma samo v političnem pogledu, nego tudi v cerkvenem, in sicer povsodi in vselej s to namero, da po mogočnosti odtrgajo kakšen kos naše kraljevine. Koliko so se trudili pri imenovanju novega zagrebškega nadškofa, da izposlujejo pri tej priložnosti odcepljenje jednega dela te nadškofije, tako zvano Medmurje, ki spada od l. 1861. tudi v političnem pogledu pod Ogersko, ker so bili Hrvati takrat tako popustljivi, da so prepustili Mažarom ta kos hrvatske zemlje. Cerkev je pa bolj vstrajna ter se ni dala upogniti zahtevam mažarske vlade in tako je hrvatski narod v Medmurju ostal vsaj v cerkvenem pogledu, pa po tem tudi v narodnem vsaj še deloma v zvezi s hrvatskim narodom.

V najnovejšem času pa se snuje zopet nekaj sličnega v škofiji senjsko-modruške. V mestnem zastopstvu reškem je predložil nedavno zastopnik Jeletić, da se Reka odcepi od sedanje škofije, pa da se osnuje samostalna duhovna oblast za to mesto, ali pa da se mesto zjedini s kojo mažarsko škofijo. Ta predlog ni sicer nobenega iznenadil, komur so le odnošaji na Reki poznati. Rečani sovražijo namreč vse, kar je hrvatskega, a podpirani od Mažarov v tem pogledu tudi večidel vspevajo proti Hrvatom, katere njihova vlada nikjer ne brani, kakor bi to morala, da je zares domoljubna, in da se drži poznate nagodbe, po kateri ima ona tudi upliv na reške odnošaje. Ali mi vidimo žalibože ravno vse protivno, kajti z reško hrvatsko gimnazijo se bode letos preselila zadnja hrvatska oblast iz Reke. Ker so Rečani vsled popustljivosti hrvatske vlade ter s podporo Mažarov dosegli v političnem pogledu, lotili so se sedaj tudi vprašanja cerkvenega. Poznato je, da so se na Reki uvele tudi že najnovejše cerkveno-politične postavbe brez vsakega odpora od strani hrvatske vlade, ki se ni niti z besedico vsprotivila, a zdaj mislijo Rečani, da je tudi čas za odcepljenje od senjsko-modruške škofije najbolj pripraven. Neki trdijo, da je Rečane tudi to razžalilo, da novoimenovani senjsko-modruški škof na svojem potovanju v Senj ni krenil skozi Reko, nego da se je podal skoz Bakar na morje, češ da se je bal na Reki demonstracij proti njegovi osebi. Morda ta sklep novega senjsko-modruškega škofa zares ni bil najmodrejši, da se ni pokazal Rečanom, kajti prav neverjetno je, da bi se bila dogodila kakšna demonstracija, gotovo pa ne proti njemu, kot najvišjemu cerkvenemu dostojanstveniku, kajti prebivalstvo reško je vkljub vsem modernim novotarijam v večini vendar le pobožno. Svet škofovih spremljevalcev je bil na vsak način neumesten, pa če se je že moral škof pripeljati na ladiji hrvatske vlade »Margiti« v Senj, mogla ga je le-ta čakati v Kraljevici, ker se ž njo ne upajo ploviti na Reko, kar je zopet najlepši dokaz, kako slaba je moč naše vlade naproti ogerskej.

Mi ne trdimo, da bi bilo to povod predlogu zastopnika, ali uplivalo je gotovo na reško prebivalstvo, ker se je čutilo v prvem hipu razžaljeno, da škof ni obiskal mesta. Sicer je pa že davna želja reškega prebivalstva, da postane samostavno v cerkvenem pogledu. Naj navedemo neke podatke v tem pogledu. Ko je bil leta 1787. reški arhidijakon odcepljen od puljske škofije ter utelovljen senjsko-modruške, poprosilo je mestno poglavarstvo na višjem mestu, da se reški arhidijakonat odloči od senjsko-modruške škofije. Zares je zapovedal l. 1821. cesar Franc I., ko je v to privolila sv. stolica, da se obe škofiji senjska in modruška razdelita ter da ima druga svoj sedež na Reki. Ali se radi političnih prememb ta naredba ni izpolnila?

Leta 1827 je reško poglavarstvo poprosilo na najvišjem mestu, da se premesti škofija iz Senja na Reko. V prošnji je bilo naglašeno, »da ni odvisnost Reke od Senja v nobenem razmerju s pravosticami in pravicami, katere je Reka od nekdanj uživala, kakor tudi ne z mestnimi odnošaji in organizacijo mesta Reke.« Leta 1856 so Rečani obnovili prošnjo v istem smislu, a ravno tako zopet l. 1894. To vprašanje je tedaj že precej staro. V prejšnjih časih se je prebivalstvo reško sklicevalo na položaj in veliko prednost mesta Reke pred Senjem ter se iz tega gledišča borilo za škofijski sedež, pa se tedanjemu prebivalstvu v tem pogledu ne more zameriti njihovo ravnanje. Sedaj odločujejo pa v prvem redu politični in narodnostni razlogi.

Reka je namreč postala v novejšem času poleg Ogerske in Hrvatske neki tretji faktor med zemljani ogerske krone ter hoče, da bode tudi v cerkvenem pogledu samostalna, kakor je deloma v političnem, pa zahteva zategadelj ločitev od senjsko-modruške škofije. Najvažnejši razlog za ločitev je pa gotovo narodnostni. Odkar je Reka odcepljena od Hrvatske, delali so nepretegoma vsi državni in mestni faktorji, da se na Reki zatre vsak spomin na slovanstvo. Pregnali so hrvaščino iz uradov in iz šol, iz javnosti sploh povsod, kjer se je le dalo. Samo cerkev se je temu ravnanju uprla. Božja beseda se mora vendar-le oznanjevati v onem jeziku, ki ga govori večina prebivalstva. To pa je še dandanes hrvatsko prebivalstvo, ki se čvrsto drži svojih starih lepih navad ter bi se gotovo tudi zavzelo za slovansko službo božjo, ki je po vsej senjske škofiji v navadi. Ta ostanek slovanstva bode tako hudo v oči iridentovce reške, kakor tudi šopirne Mažare, da zahtevajo ločitev od starodavne svoje škofije, da bi potem na tak način popolnoma zatrli slovanstvo na Reki. Ali mi upamo v pomoč božjo v tej zadevi, da sovražniki naši ne bodo zmagali v tej borbi, a modrost in previdnost sedanjega senjskega škofa dr. Mavrovića nas navdaja z nado, da Reka, ta biser hrvatske kraljevine, ostane v cerkvenem pogledu tudi še nadalje v zvezi s senjsko-modruško škofijo ter tako tudi s Hrvatsko.

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. januarja.

Ministersko posvetovanje gledé obnove pogodbe. Včeraj dopoldne se je vršilo v palači ministerskega predsednika prvo posvetovanje mej avstrijskimi in ogerskimi ministri gledé obnove pogodbe. Z ogerske strani so prisostvovali dalje časa trajajočemu razgovoru ministerski predsednik baron Banffy, finančni minister Lukacs in baron Josika; z avstrijske strani pa grof Badeni, vitez Bilinski in baron Glanz. Danes se nadaljuje posvetovanje.

Zveza poslancev nemške ljudske stranke na Češkem se je osnovala 30. m. m. Predsednikom zveze je izvoljen posl. dr. Bareuther, namestnikom dr. Schücker in perovodjem dr. Reiniger. Glede nadaljnega postopanja se vrše pogajanja. Poleg zgoraj imenovanih treh deželnozborskih poslancev pripadajo zvezi še Gebler, dr. Kindermann, Legler, Ludwig, Prade, Schmiedl in Walter.

Pogodba z Ogersko. Dne 2. t. m. sta dospela na Dunaj ogerski ministerski predsednik baron Banffy in finančni minister Lukacs, da se vdeležita posvetovanj glede obnove pogodbe, katera se prične danes mej obema vladama. Ministra ostaneta na Dunaju kake tri ali štiri dni in se potem vrmeta v Budimpešto, koder se 9. t. m. zopet prične državno zbornsko zasedanje.

Nemčija. Konservativni »Reichsbote« piše gledé Hammersteina: Nihče bolj ne čuti bolesti in užaljenosti, kot konservativna stranka, da je tak zločinec več let igral odlično vlogo v konservativni stranki kot glavni urednik »Kreuztg.« in član drž. in dež. zbora. Če se pokaže, da je konservativna stranka poznala njegove zločine ter jih prikrivala, treba bode ž njo govoriti resno besedo. Toda njegovi predstojniki gotovo niso slutili kaj takega, ker e Hammerstein z besedo in peresom odločno zagovarjal vero, pravost in red v državi. Konservativna stranka je v jako neprijetnem položaju ter zahteva shod, da se stvar pretresa. Toda strankarski shod tega ne more presoditi, to je stvar sodne obravnave.

Občinske volitve v Gaji. Iz Brna se gledé zadnjih občinskih volitev v Gaji naslednje poroča: Kakor znano, so pri zadnji volitvi v prvem razredu po nepostavnem potu dosegli Nemci zmago. Češki volilci so vsled tega pri namestništvu uložili ugovor, v katerem so povdarjali, da se je nekaterim volilcem njihove stranke odrekla volilna pravica. Kakor se sedaj iz gotovega vira poroča, je namestništvo ugodilo pritožbi, razveljavilo volitev v prvem razredu in razpisalo novo. Nemcem seveda to ni po godu, ker jim je le predobro znano, da bode pri drugi volitvi mesto Gaja zanje izgubljeno.

Rumunski ministerski predsednik o delovanju liberalne stranke. V zadnji seji poslanske zbornice je omenjal ministerski predsednik Sturdza pred vsem uspešnega delovanja liberalne stranke in ožigosal politiko konservativcev. Nadalje je pojasnjeval program nove vlade in posamezne točke

O, nekdanj je bila tud ona srečna . . . Toda to je bilo zdavnaj, oh, e zdavnaj, ko je še bila mala devojčica. Kakor skozi meglo se še spominja sobice, kjer je vzrastla, varhinje, nje pripovedek in pesmic, otroških iger, mladostnih radostij . . . Vse to je prešlo, ko sen, ostal jej je samo gorak spomin brezskrbnega življenja in žalostni spomini dušne zapuščenosti.

A, proč s spomini! Ti izvablja jo le žalostne misli. — Nocoj bo v hiši gostija, vse polno delavcev in visoke gospode; prišli bodo k njima, da ob jednom praznujejo božič pri božičnem drevescu z njima, ki nista imela otrok! Čudna ironija — iz veselega otroškega praznika delati praznik nevolje! Po svojej dolžnosti kot domača gospa mora zabavati goste, mora opravljati vse, kakor zahteva olika v takih slučajih; a misli njene bodo od vsega tega daleč proč, tako daleč, kakor daleč so tudi sedaj od te hiše, ki jej je tuja, ker ni nikogar, komur bi mogla potožiti svojo bolest, s katerim bi mogla deliti svojo nesrečo, kateremu bi mogla zaupati ono iskro ljubezni, ki žari v nje srcu! Oh, kako je težko občutiti to samoto danes, ko se vsak veseli s svojim! Moj Bog, moj Bog! . . .

II.

»A—a—a!« zasliši se otroški jok iz male sobice pod streho neke siromašne kočice.

Sever se je klatil po ulicah in zlił s to žalostno pesmijo gladu svoj zmagovalni glas v jeden akord.

»U—u—u!« zabučel Sever veselo, »da zmrzneš, kdor si tu—u—u!«

Bleda suha žena, oblečena v same krpe, vzame dete, ki je doslej ležalo na postelji, v roke in pritisne krčevito njegovo malo lice v svoje naročje.

Dete umolkne in se utolaži.

Borna svetilka obseva s svojim slabim sijajem vlažne zidove v sobici. Jedino okno je zaledeno, velike špranje so zamašene s cunjami, toda to je le slaba zaščita proti Severju, ki prodira z žvižganjem povsodi v notranjost in gode v basu skozi dimnik:

»U—u—u! da zmrzneš, kdor si tu—u—u!«

Z materinega lica odsava top obup. Drhteča od mraza stiska se v kot postelje, v jedni roki drži dete, z drugo išče med cunjami, ne bi-li našle kaj gorkejšega za sinčka.

A sinček nezadovoljno golči v njenem naročju.

Izmučena od bdenja in lakote, prisluškuje žena v polsnu pesem, katero peva Sever v različnih intonacijah v dimniku.

Tako-le buči:

»Oh, kako gluhe in lahkoverne ste ve ženske! Kako lahko je bilo na primer tebe prevariti! Nje m u je bilo treba samo priti, pobahati se ne

koliko z lepoto in gibčnostjo, reči ti nekaj sladkih besedij, izjaviti, da te ljubi, in ti si vse zavrgla, vse pozabila — in šla za njim. Ne oče ne mati te nista mogla zadržati! A kje je on sedaj? Zakaj ga ni, da te vidi v nesreči? — Dete, katero držiš v naročju, — je njegov sin! Koliko truda, sramote, skrbij, koliko solza si prestala za to nežno bitje! Zakaj ne pride njegov oče? Zakaj mu ne prinese denarja, kruha?«

Globok vzdih se jej izvije iz prsij in solza za solzo kaplja na cunje, v katere je odeto dete.

A Sever nadaljuje:

»Zastonj jokaš, to ti ne pomore . . . Rajše mene poslušaj . . . Meni se smili otrok, toda tebi je samo v napotje; radi njega se ne moreš prijeti dela. — Če pa ne prineseš o pravem času denarja, izžene te Čuhonka Brigita iz te bajte . . . Sama ne moreš preživljati otroka, ker si lačna, ker ti zmanjkuje hrane. . . . Slušaj, kaj ti svetujem . . . Se živé dobri ljudje na svetu . . . Kaj, ko bi . . . ti . . .?«

Žena z ljubeznijo in strahom pogleda na sina. Otroški nežen smeh se ziblje na njega licu. Srce jej zadrhti in žalost jo premaga.

»Moj Bog!« pošepče žena, »ko bi le mogla . . .«

»Druge pomoči ni!« zapoje Sever zopet svojo

prestolnega govora ter nato omenil nekatere vladne predloge, o katerih se bo v kratkem posvetovala zbornica. Med temi je načrt zakona glede preosnove občinskih davkov ter uravnave plač duhovnikov. Glede zunanje politike je izjavil, da bo liberalna stranka tudi nadalje zasledovala isto pot, kakoršna jo je dosedaj vodila od zmage do zmage, pred vsem pa bo imela pred očmi blagor kraljestva. Liberalna stranka bo zidala, ne pa razdevala, kakor se to godi v konservativnem taboru, čegar pristaši so brez določenega programa (?) „Glavni smoter nam bo“, je konečno dostavil, „delati na to, da se s sporszumljenjem vemočij ohrani evropski mir“.

O smrti maršala Martínez Camposa dobajajo iz New-Yorka vse drugačna poročila, kakor jih pa objavljajo španjski uradni listi. Po prvih poročilih se namreč niti vladne, niti vstaške čete niso mogle prosto gibati, marveč so se jim stavile vsestranske ovire. Kakor znano, zažgali so vstaši ravno pred bitko vse sladorne nasade, kakor tudi več tovarn in so bili toraj bojovníki neprestano v ognju. Gost dim je obema strankama onemogočil vspešno vojevanje, ker drug družega niso videli. Konečno so vstaši porabili to priliko ter odposlali glavno četo pod vodstvom Gomeza proti Havani, mejtem ko so ostali nadaljevali boj. Martínez Campos se je nahajal sredi ognja in ni mogel vedeti, kaj se godi za njegovim hrptom. Na ta način so bili Španjci od dveh stranij zasačeni in so toraj le z največjo silo odnesli pete. Tudi uradno objavljeno število padlih bojovníkov se nikakor ne vjema z onim, katere navajajo novojorska poročila.

Španjska kraljica razsojevalka. Ameriške republike Ekvador, Kolumbija in Peru so soglasno izvolile španjsko kraljico za razsojevalko v prepiru glede določitve mej s temi državami. To je, kolikor znano, prvi slučaj, da je voljena vladarica za pomirjenje mejnarodnega prepira. Cel prostor omenjenih treh držav znaša 50.000 angleških milj in je najrodovitnejši kos zemlje v amaonskem porečju. Poleg izredne rodovitnosti je ta svet znamenit tudi radi neposredne zveze z atlantskim oceanom. Kolumbija in Peru si prilastujeta sedaj ves obrežni svet in, ako se jima ta pripozna, tedaj izgubi Ekvador znaten kos najboljše zemlje in vsled tega velik del naravnih virov za svoj obstoj.

Križa v Transvaalu postaja od dne do dne resneja. Na čelu upornikov, katerih je po zadnjih poročilih blizu 700, stoji upravitelj Matabele, Jameson, ki je prodrl z svojo dobro oboroženo četo iz severno-vzhodnega kota deželice Bečvana že blizu Rustenburga, ki je le kakih 200 kilometrov oddaljen od glavnega mesta Praetorije. Kakor je razvidno iz uradnih angleških poročil, se je pojavil ta upor ob jako nengodni priliki in vladi bo treba energičnega posredovanja, ako bo hotel narediti mir. Vsak čas se pričakuje resnega spopada mej ustaši in vladno posadko. Upornikom se bodo skoro gotovo pridružili še drugi domačini, ki niso zadovoljni z vladnim postopanjem.

surovo pesem. »Prej ali slej mora umreti otrok pri tebi. Dati ga moraš drugim, slišiš, moraš...!«

»Oh, ne morem... tako se mi smili!«

»Smilil se ti bo še bolj, ko umrje na tvojih rokah, ko umrje od lakote; ker nimaš denarja«, nadaljuje Sever.

»Denarja...« žena povesi glavo, »oh, ko bi imela le nekaj denarja!«

»Denarja je dovolj«, pravi Sever, »a pri drugih, kateri ne vedo, kam z njim. Drugi bi ti mogli pomoči, drugi bi ti mogli prehraniti sina, zato pa ga moraš oddati!...«

»Ne, ne, kako bi ga mogla — zapustiti... kako...«, šepeče mati, pritiskajoč otroka še tesneje k sebi, da ga še bolj ugrije.

— A skozi dimnik zveni vedno ista pesem:

»Potrudi se, ne čakaj... odloči se! — Poslušaj, kaj ti pravim...: Zavij sina kar najboljše moreš in pojdi z njim na ulico...«

Sedaj je noč, povsod tema... nihče te ne vidi. Jaz ti pojdem na roke, pregnal bom vsakega, kdor bi ti znabiti delal oviro; nihče ne bo videl, kaj boš storila. Ni daleč od tu hiša bogatega gospodarja... saj veš, večkrat si šla mimo... Ta človek nima otrok... morda mu srce še ni okamnelo... Ohrabi se... Odloči se!...

(Konec sledi)

Frère Orban f. »Réforme« poroča, da je včeraj zjutraj umrl bivši ministerski predsednik belgijski, Frère Orban. Umrli je bil glavni vodja belgijskih liberalcev in znan po celi Evropi. Rojen je bil leta 1812 v Lüttichu. Že v letu 1847 je bil imenovan članom Rogerjevega ministerstva, v katerem je prevzel naučni porfelj. Od leta 1848 do 1852 je oskrbljeval državne finance in leta 1868 je prevzel ministersko predsedstvo, katero je pa moral odložiti že naslednje leto. Ko so pa l. 1878 zopet prišli na krmilo liberalci, tedaj so ga znova posadili na ministerski prestol, na katerem je sedel do leta 1884. Pokojnik je bil jako izvrsten politik in je vspešno vodil belgijske liberalce, dokler se namreč ni jela zavedati konservativna stranka in si pridobila toliko moči, da je izpodrinila liberalno nasilstvo.

Cerkveni letopis.

Celovška škofija

šteje, kakor povzamemo novemu šematizmu, vkup 24 dekanij; župnij je 345, mej njimi praznih 83 (!) ekspozitur je 5, prazne 4; kaplanij 150, praznih 111 (!); beneficijev 25, praznih 18. Svetnih dušnih pastirjev je vkup 315, mej njimi 21 redovnikov. V drugih službah je 21 svetnih duhovnikov in 68 redovnikov. Penzionistov in deficijentov je 27, vkup 431. — Cerkva in kapelic je vkup 1057, katoličanov 352.631, protestantov 18.124. — Redovnikov je vkup 196, in sicer 86 mašnikov, 40 klerikov, 15 novincev in 55 lajkov. Redovnic je 255. — Umrlo je l. 1895 18 duhovnikov, v dušno pastirstvo na novo vstopilo 10. — Stolni kapitelj šteje 8 korarjev (mejnimi 4 Slovence). Častni korarji so 4. — Bogoslovcev je 51, gojencev dijaškega semenišča 151.

—rn.—

Slovstvo.

»Spomenica«. Tako je naslovljena 32 stranij broječa knjižica, ki jo je »spisal Jernej Voh, nadžupnik« v Konjicah, a tiskala »Tiskarna sv. Cirila« v Mariboru. Trudoljubivi in na vse strani zvedeni gospod knezoškofji svetovalec in dekan je v imenovanj knjižici obrisal zgodovinske črtice iz najnovejše dobe. Sestavek obravnava krajevne razmere in je razdeljen v tri dele.

1. »Nova maša v zlatih Konjicah«. Iz tega odstavka (str. 3—12) zveš, da je omenjena nadžupnija za oskrbljevanje vinograda Gospodovega poslala imenitne delavce. Od teh so sedaj med živimi štirje, namreč: a) mil. g. knezoškof dr. Napotnik, b) preč. g. kanonik dr. Pajek, c) preč. gospod knezoškofji svetovalec Bezenšek, župnik v Čadramljah, c) č. o. Leopold Napotnik, O. S. B., škofov bratranec. — Letos je pa v istej nadžupnijski cerkvi »novo sveto mašo« slavil č. gospod Frančišek Hlastek. Ta je svetlo sveta zagledal sicer v področji župnije Zreče*) ali njegovi roditelji so si »kupili posestvo v konjiški nadžupniji ter so naš novomašnik tako dosegli pravico, prštevat se najodličnejšim rojakom konjiške nadžupnije«.

2. »Poročilo o raznih cerkvenih pripravilih od časa prvega kanoničnega obiskavanja, katero so izvršili premilostljivi, prečastiti gospod gospod dr. Mihael Napotnik, knez in škof Lavantinski« (1893). O tem govori drugi del čedno pisane knjižice. Tukaj se (str. 13—22) omenja »Vspored kanoničnega obiskavanja konjiške dekanije leta 1893«, za tem se opisujejo a) pripravila »v nadžupni cerkvi«, b) »ura v zvoniku«, ki bi naj »slehernemu izmed nas prav dolgo bila, poslednjič pa mu odbila srečno zadnjo uro**«) potem c) »križevska kapela«, posvečena sv. križu; ime je ona dobila od tod, ker je »križevska družba« plačala »velik del troškov, ki znašajo blizu tisoč kron« in ker bo rečena »družba« vzdržavala ličen spomenik.

Nikakor ne merodajni poročevalec ne bo vrlenu spomeničarju kratil pisateljskih zaslug in zasluzene hvale glede pravičnega jezika, ako pristavi, da se spodtika nad izrazom »knez in škof« v na-

*) Nepozoren stavec včasih stavi: Zreče. To po krivici. Razlog: Skoz okolice teče reka Dranja ali Dramlja, ali kakor knjige pišejo, Dravinja. Torej: z + rek + je = zreče, t. j. skupina posestev ob reki.

***) Če bi koga zanimalo: a) Na cerkvenem zidu na Dobrni ima ura - solnčnica značilen napis: »Quaelibet vulnerat, ultima necat«. b) Pisalec teh vrstic je obiskal neki zdravnik z Dunaja. Predstavljajo se dal mu je karto-vizitnico, ček, da ne pozabi doktorjevega imena. (Zdravniki krogi ga poznajo pod pisateljskim imenom »Hilarius«.) Na vizitnici bile so s svinčnikom zapisane besede: »Quaelibet laetificat, ultima glorificat — christianum«.

slovnem tekstu. S tremi besedami so si namreč za zloženico »knezoškof« slovenski pisatelji pomagali svojedobno, ko še se je mislilo, da slovenščina »nima« besedij, zloženih istih po več v jedno, ter se je nekako »noroglavo« zdelo, da bi po vzgladu severnih sosedov naših tudi v naščino spravljale besede-zloženice. Pisava »knez in škof« bi v pogledu na veznico »in« iz lahkoumevnih razlogov mogla v pravnem obziru postati sčasoma nevarna. Toda ob času »pravde« bi ves dvom o pravem pomenu pač odstranila stara priča, namreč zloženica, kakoršna se je ne gledé na dvojebesedni izraz nemški (Fürst-Bischof) udomačila celó v pisavi latinskeje (princeps-episcopus). Skušnja priča, da naslov (n. pr. knez, grof itd.) in značaj (n. pr. škof, minister, sodnik itd.), oziroma pisanje istih dvoje ne spada na jedno in tisto mesto; prvi se navadno stavlja pred ime, a drugi se imenu zapostavlja, zatorej govorimo in pišemo n. pr. knez Kdorkolič, minister. Podobno bi se moral pisati človek, ki je osebno odlikovan z naslovom, recimo knez ali grof ali baron, n. pr. baron Poštenovič, državni poslanec; in če je odlikovana oseba škof, to bi se dosledno moralo pisati na pr. knez Častitovič, škof. V obziru na, če smeš tako reči, na zgodovinski izcimljeno pisavo pa v našem slučaju »naslov« spada ne toliko k osebi, kolikor k značaju, t. j. ko je oseba postala »škof«, vsled tega, in le vsled tega je ista oseba ob jednom postala ponekod tudi »knez«, t. j. oseba je odlikovana zavoljo tega, ker je »škof«, t. j. ona je postala poknežen škof ali »knezoškof«, a tega pomena ne razodevajo v našej knjižici tiskane tri besede: »knez in škof«. Tako si reč razlaga moja malenkost. Toda: Kdor znaš bolje, široko Ti polje!

3. »Naše romanje«. To je naslov tretjemu delu (str. 23—31) lepe »Spomenice«. — V zahvalo za blagoslov, ki je župljane spremljal pri cerkvenih opravkih, v ime zahvale so farniki konjiški (1894) »opravili skupno Božjo pot k Sv. Križu nad Belimi Vodami« pri Šoštanju. A da niso prišli praznih rok, zavoljo tega so bili za romarsko cerkev oskrbeli nekoliko »mašne obleke«, namreč jeden pluvijal in dve dalmatiki. Ljubko knjižico završuje »Kos pridige«, ki jo je za čast Božjo vneti pisatelj-dekan pridigal v cerkvi »pri Sv. Križu«, razloživši, da naj sveti križ častimo, saj bomo skoz sveti križ priskrbeli sebi srečo časno in večno. V tem govoru zanimiva je zgodovinska črtica o dveh treščicah od pravega križa, na katerem je Kristus trpel. Ta relikvija dala je povod za ženski »Red zvezdovnega križa«, latinski »Stellatae crucis ordo«, nemški »Sternkreuz-Orden«. Zadnja beseda je bralcem časnikov znana sicer po imenu, a pač malokomu po pomenu. In ker knjižica (str. 25—31) obravnava oboje, vsled tega je zaveljavila čez mejo področja veležupnije konjiške in je ne golo krajevna »Spomenica«.

Poročevalec naj sklene z besedami, katere je gospodu pisatelju v zasebnem pismu zapisala odlična osebnost, rekši: »Želim, da bi še mogli doživeti dosti takih veselih slovesnostij, kakoršne popisujete v svoji knjižici«.

M. Karba.

Tedenski koledar.

Nedelja, 5. jan.: Pred razglašenjem Gospodovem. Evang: Kadar je bil kralj Herodež umrl. Mat. 2. Ponedeljek, 6. jan.: Sv. 3 Kralji. Razgl. Gospodovo. Torek, 7. jan.: Krišpin šk., Rajmund mašn. Sreda, 8. jan.: Severin op., Erhard šk. Četrtek, 9. jan.: Julijan in Bazilisa mm. Petek, 10. jan.: Agaton m. Sobota, 11. jan.: Higin p. m. — Lunin spremin: Zaduji krajec 7. jan. ob 4. uri 23 min. zvečer. Solnce izide: 5. jan. ob 7. uri 48 min.; zaide ob 4. uri 24 minut.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 4. januarija.

(»Narodovo« poročilo o včerajšnji deželnozbornski seji) kar mrgoli neresnic. Najhuje se zaletava v poslanca Kalana, ker je najbolj na debelo dokazal neresnične in nesmiselne trditve poslancev Krsnika in Hribarja. »Narod« proti poslancu Kalanu pošilja v boj celo dr. Schafferja. Ta poslanec je namreč prišel mej to razpravo na stran, kjer sede katol. narodni poslanci, ter omenjal po svoji navadi jako glasno nasproti poslancu Povšetu, kako je razprava brezpredmetna in dolgočasna, ker je to že vse znano. Poslanec Kalan, sedeč v bližini, je to slišal in v svojem govoru omenil,

čas, da tudi gospódi na nemski strani ne ugajajo čenče, ki se zopet sedaj pogrevajo v zbornici. To pa ni bilo vseč poslancu dr. Schafferju, ter je stvar popravil v dejanskem popravku. Mi bi dr. Schafferja le vprašali, zakaj zakotno zabavlja o predmetu obravnave, zakaj pa nima poguma javno to tudi povedati? To je tudi okus, o katerem je govoril dr. Schaffer, a ne naš, pač pa dr. Schafferjev, katerega mu iz srca privoščimo. Glede udarcev, katere je po »Narodovem« poročilu delil baje poslanec dr. Tavčar poslancu Kalanu, moramo pa omeniti, da se ti vidijo le v Narodu, v zbornici jih ni bilo kar nič čutiti, pač pa je res, da se je dr. Tavčar, ki je bil pred Kalanom zapisan v vrsti govornikov, odpovedal besedi, a se po Kalanovem govoru zopet za besedo oglasil, dočim je poslanec Hribar predlagal konec debate, da poslancu Kalanu ni bilo več mogoče odgovarjati. Kakega posebnega poguma in zaupanja sam v sebe pač ni najti v takem postopanju, zato naj tudi »Narod« o bičih in udarcih lepo molči, ako se neče blamirati, kajti udarci so se mej Kalanovim govorom prav občutno kazali v središču pri narodnonaprednih poslancih.

(„Katoliškemu skladu“) je volil v Kranju umrli zlatomašnik, vpokojeni župnik ovsiški Jan. H a b e, 1000 kron. — Vsemogočni blagemu rajnemu obilno povračaj v večnosti!

(Božičnica v dekliški siredišnici) Lichtenthurnovega zavoda na Poljanah se je pretekali četrtak prav dobro obnesla. Jako mična igra „Marija mati sirot“, katero so deklice izvrstno igrale, je na občinstvo najboljšje vplivala. Enako povoljna je bila tudi nemška igra v vezani besedi. Take veselice so pač v istini pravo blažilo za um in srce. Želeti je toraj, da se jih občinstvo v obilnem številu vdeležuje. Izmed družih odličnih gostov je počastil zavod ta večer preblag. gospod c. kr. dvorni svetnik Jos. Račič. Prihodnja božičnica bo jutri v nedeljo ob 5. uri zvečer.

(Z Repenj.) [Božičnica 26. dec. m. l.] Kakor vsako leto, bila je tudi letos božičnica na dekliški šoli č. šolskih sestrá. Deklice so predstavljale lepo in ginljivo igro: »Lurska Mati božja.« Po končani predstavi je bila razdelitev obleke med uboge učenke. Bilo je obdarovanih 125 učenk, mnogo več, ko druga leta. Bog bodi hvaljen, da nam je naklonil srca nekaterih blagih dobrotnikov, ki so k temu otroškemu veselju s svojimi darovi pripomogli. V ta namen so darovali: Preč. g. S. Žuzek župnik, velč. g. A. Kocijančič kaplan, v Vodica, po 5 gld., gg. F. X. Souvan in g. J. Lozar trgovca v Ljubljani mnogovstneg abлага in g. Kat. Šporn, veleposestnica v Vodica, tudi 5 gld. Tem blagim dobrotnikom izreka zavod šolskih sestrá v imenu obdarovane mladine najiskrenejo hvalo. Bog plačaj!

(Vožni red na progi Grosuplje-*Novo Mesto*) se je pri dveh vlakih nekoliko spremenil. Vlak, ki je prej odhajal iz Mesta ob 10:15, odhaja zdaj 10:58 dopoldne, pride pa ravno tisti čas na Grosuplje, kakor prej. Vlak pa, ki je odhajal iz Grosuplje popoldne ob 2:08 in prihajal v Mesto, recte Bršljin, ob 5:18, odhaja isti čas, pride pa v Mesto že 4:26, tako, da zdaj vseh šest vlakov enako hitro, ali kakor nekateri hočejo, enako počasi vozi, nekako 25 kilometrov v eni uri, kakor že ob otvoritvi. — Razun teh osebnih vlakov pa je vozil že od kraja tovarni vlak doli in gori. Oktobra 1894 pa so rekli, da je premalo prometa za posebni tovarni vlak in začeli so pripraviti tovarno blago zgoraj imenovanimi vlakoma, katera pa sta morala na vseh postajah po 10—15 minut stati. Zgodilo pa se je letos, sem hotel reči: lani redno, da je stal ta mešanec pri Zatičini in v Trebnjem po pol ure, tako, da se je človek vozil iz Ljubljane v Mesto po 5 ur. Ker so postajale zamude zaradi rastočega prometa čedalje večje, dasiravno je vsak teden še par posebnih tovarnih vlakov vozilo, bilo je vodstvo prisiljeno, oktobra 1895 vpeljati zopet redne tovarne vlake, ali mešanec je moral vendar stati na postajah svojih 10—15 minut, dokler niso čez dva meseca na našo prošnjo tiskali nov red zanj in ga nam za novo leto poslali. — Presedati pa bomo morali Dolenjci tudi še zanaprej na Grosupljem in bode težko kmalu drugače: prvič zato, ker bi se sicer moral presedati k nam z Kočevjarji vred tudi njih prenog, katerega vsak »Kočevjar« 4—5 voz seboj vzame, drugič, ker nas na visocih mestih še vedno imajo za — rade žejne. Sicer nas pa to ne boli toliko, namreč ta predsodek in tista prilika na Grosupljem, bolj nas boli, ker vidimo, da se vožni red

ozira le na koristi Ljubljane in Kočevja, našo metropolo pa zanemarija. Bodem dokazal! V Ljubljano greš lahko trikrat na dan, ali za pet ur dopoldne ali za pet ur popoldne ali za cel dan. Tudi v Kočevje so tri prilike, ali za dve uri dopoldne ali za dve popoldne ali za cel dan, v Novo Mesto pa je le ena prilika, da prideš ob 10. dopoldne v Mesto in odideš ob 1/2 6. zvečer, če si šel na semenj ali k uradom ali samo na uro gledat. Kako je to neprilčno, bi Vam dokazoval, pa saj nam tako ne morete pomagati; morda Vam drugi pot kaj povemo, da si vsaj olajšamo srce.

(Zveza krajskih posojilnic) Društvenim nadzornikom imenoval se je g. Makso Veršec, knjigovodja v Ljubljani, znan strokovnjak na polju posojilničnega poslovanja. Kot ustanovnik pristopil je »Zvezi« g. Karol Pollak, veletržec v Ljubljani, z ustanovnino 50 gld. Naj bi našel mnogo posnemalcev! Dne 31. dec. m. l. poklonila sta se društveni načelnik dr. Šušteršič in nač. namestnik tajn. Šiška prevzvišenemu knezskofu s prošnjo za blago naklonjenost novemu društvu in z najudanejo zahvalo za že mnogokrat izkazano naklonjenost nasproti domačim posojilnicam. Prevzvišeni blagoizvolili so odposlanca Zvezinega načelstva najprijazneje sprejeti in zagotoviti ju svoje naklonjenosti in podpore za »Zvezo« in domače posojilništvo sploh.

(Slovensko gledališče.) Nekako hitro, ako ne prehitro se letos vrsté noviteta, ker ni vsled dose-danjih sprememb v opernem osobju pravega repertoira. Želeli bi, da se tok skoro ustanovi; občinstvo se z vednimi novitetami občutno prenspenja in časih sredi novih glasov prav srčno poželimo starih, priljubljenih melodij. Z Bizetovo opero „Carmen“, katera se je predvčeraj na našem odru prvokrat pela, pa je imelo „Dram. društvo“ srečno roko in slovensko gledališče srečen večer. Pridržujemo si o operi sami o priliki kaj spregovoriti, danes zabeležujemo le povoljea uspeh, ki bo gotovo naraščal z vsako predstavo. V scenerji se pozna skrbna roka, samó v prvem dejanju se nam zamazano „nebo“ ne zdi posebno okusno. Velik efekt je v glavni ulogi „Carmen“ dosegla gospica Jungmanova. Že pri prvem njenem nastopu smo jo cenili kot izborna moč naše opere, ker spaja v sebi dve vrline, ki ste redko združeni: izrazovito petje in živahno, semtertje skoro preognjeno igro. V Brnu je gospica s svojo „Carmen“ navduševala vse občinstvo in kritiko, a tudi pri nas je žela predvčeraj obilo zasluženega priznanja. Poklonil sa ji je lep šopek. Gospica Sevičkova je prav znatno pripomogla k lepemu večeru. Med moškimi ulogami nam je gospod Nollije v toreador najbolj ugajal; ko je nastopil, tedaj je vse nekako oživelo; — za gospodom Nollijem omenjamo istotako pohvalno gospoda Vašičekka, pa tudi gospod Purkrahek je bil dober, samó, da je njegova uloga imela zanj preveč nežnih glasov. — Gledališče ni bilo razprodano, vendar dobro obiskano. — Predno končamo danes svoje vrstice, nekoliko opazk. Naše gledališče je slovensko, radi tega naj bi v prvi vrsti oziralo se na slovenska dela. Res jih v drami ni posebno mnogo dobrih — v operi jih je pa vendar nekaj. Letos smo v drami videli jedino češko „Pota življenja“, oper pa v vseh treh letih, kar imamo stalno opero, menda ne nad štiri. Mi to z obžalovanjem konstatujemo in želeti je v tem oziru potrebne premembe. Nabavilo se je „Häusel und Gretel“, pozablja se pa, kakó velike uspehe ima zabeležiti na češkem národnem gledališču samó Čajkovskega: „Eugenij Oněgin“. Gledališče naše bodi v prvi vrsti svetšče slovanske umetnosti!

(S Krke.) Sitno je pri nas! Človek bi kmalu še v novo leto ne mogel, če bi se namreč moralo vanje z vozom čez most na Gmajni. Kar nenadoma so ga nam zaprli 30. decembra ob 4. pop. No, peš že še smemo hoditi od jedne strani na drugo, voziti je pa prepovedano. — Povodenj konec oktobra je namreč most nekoliko poškodovala; pa cela 2 meseca ni bilo nič nevarno čezenj voziti, saj so z najtežjimi vozovi vozarili čezenj prav oni, ki so nam sedaj dosegli zaprtijo. Pa kakor je čuti, sedaj že zopet kujejo prošnjo, da bi bil most odprt. Pravijo namreč ljudem, da niso pričakovali, da bo „tako ven prišlo“. Kajne modri občinski možje to! Najpoprej nekaj ukrenejo, potem se pa praskajo za ušesi! Zakaj pa niso poprej jeli privijati lastnika, naj hitro naredi nov most, ali stari popravi? Sedaj menda šele hraste sekajo tam nekje pri Selih, deželna cesta od Grosuplega po Krški dolini je pa

pretrgana. In doklej bo? Pa da bi bili to vsaj pravočasno razglasili! Sinoči so prišli vozniki od Grosuplega do mostu na Gmajni, tu so jim pa povedali, naj se vrnejo. Res čedne razmere! Kaj res most kar naenkrat ni za rabo? A sedaj že zopet vozijo po njem. Kako je to? — S to svojo modro se občinski očetje (katerih modrost je menda najbolj v časih pri njih samih) niso nikomur prikupili, prav tako malo veselja pa je napravil tudi oklic zadnje nedelje, da bo letos šolske doklade 30%. Kam bo šlo toliko denarja? Naredili so v stari šoli novo šolsko sobo, t. j.: podrli so vmesno steno, naredili okno, napravili nove klopi, desko, mizo in pa učitelju bodo plačali 40 gld. odškodnine za stanovanje. Poprej je bilo 11% šolske doklade. Kaj se ni nič prihranilo, ker pri šoli še najpotrebnejših stvari ni bilo do zadnjega časa, ko je nekdo krajnemu šolskemu svetu malo bolj trdo na prste stopil? Zdi se, da se je ta denar porabil za druge namene, zakaj naš občinski zastop in krajni šolski svet poslujeta prav po domače. Če zboruje šolski svet, pridejo tudi neudje, pač pa so občinski odborniki, k seji in modrujejo — da se jim kar čudimo. Morda ob priliki poprašamo za račune. Čujem, da se bodo davkoplachevalci (in te doklada bolj boli kakor pa take, ki plačuje le nekaj grošev davkov, pa imajo v občini prvo besedo) postavnim potom uprli zoper tako visoko doklado. — Kako se nam bo leta 1896, štrela medla, poročal bom že o svojem času.

(Čast. gosp. Matija Novak) je prezentovan za župnijo Poljanice (Pöllandl).

(Iz celovške škofje.) Umril je dne 1. januarija č. g. Tomaž Kikl, župnik v Št. Ruprtu ob Celovcu, star 62 let. Porodil se je dne 15. dec. 1833. v Železnikih na Kranjskem, bil v mašnika posvečen 3. jun. 1860. R. i. p.! — Župnijo Št. Ruprt bode oskrboval č. g. stolni kaplan Mat. Ražun. — Nevarno zbolel je č. g. Andr. Brežan, župnik na Djekšah. — Razpisana je do 12. febr. t. l. župnija Čače.

(Neznanega zločinca) cigana Cirila Mayerja so 30. pret. m. prijeli v Solkanu na Goriškem. Zagarjati se bo imel radi uboja, težkega telesnega poškodovanja ter veliko tatvin.

(Iz Moščenic) 3. jan. V dopolnitev k poročilu iz Moščenic. — Kakor več objavljeno v Slovencu 31. decembra, prišla je komisija 30. decembra, izkopala Andreja in Jurija Peršiča in ju pregledala — uspeh je ostal popolnoma tajen — ali vse okoliščine nekako zagotavljajo zločinstvo. 31. dec. prišla sta dva žendarma — po ženo dotičnega zeta in jo odpeljala v spremstvu njenega komaj mesec dnij starega otroka na Volovsko, ker so došli na sled falzifikaciji oporoke, katero je napravil pred svojo smrtjo hišni gospodar Andrej Peršič. Ginljivo je bilo videti in marsikateri materi je zarosilo oko, ko je videla, kako nedolžno dete spremlja v naročju neke žene svojo mater v temno ječo. Na novega leta dan prišla je zopet komisija, preiskala hišo, kjer so vsi skupaj prebivali, potem hišno opravo zapečatila — hišo zaprla ter nekoje sumljive stvari vzela s seboj. Zeta pa so še isti dan iz Volovskega odpeljali v Trst. Izpolnile so se mu sedaj želje, koje je v svojem srcu gojil in kakor se je osobito pred smrtjo zadnje umrle Marije Peršič večkrat izrazil, da se mu ne dopada več na deželi, da bo gledal se kam v kako mesto preseliti. Sedaj je v dosti lepem in velikem mestu.

(Semnji po Slovenskem od 7.—11. januarija.) Na Kranjskem: 7. v Kostelu pri Kočevju, v Metliki, 10. v Zalogu. — Na Slov. Stajerskem: 7. v Celju, 11. v Planini. — Na Koroškem: 11. v Gmintu. — Na Primorskem: 7. v Stanjelu.

Društva.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so zadnji teden poslali: Podružnica za Poljansko dolino 25 gld.; g. A. Podboj v Ribnici iz nabiralnika 16 gld.; g. M. h. Pesjak v Kamni Gorici 5 gld. za velikovško šolo; g. Iv. Šapla v Ajdovščini iz nabiralnika 4 gl. 30 kr.; nsporočnik 5 gl.; cerkniško-planinska ženska podružnica 81 gl. udnine; č. g. župnik L. Jenko, oproščajoč se novoletnih voščil, 2 gld.; vzgledno delujoča šentjakobsko-trnovska ženska podružnica v Ljubljani 645 gld., in sicer znaša 150 gld. udnina za l. 1895, na občnem zboru

je bilo nabranih 200 gld., s katerimi postane podružnica zopet dvakrat pokroviteljica, zastopana po gospej Ivani Zupanič (št. VII.) in gospej Mariji Perušek (št. VIII.), ostala svota so oprostila novoletnih voščil in o raznih prilikah nabrani darovi „za velikovsko šolo — prvo trdujavo proti germanizaciji na Koroskem“; g. Jože Agrež med brezimi rodoljubi nabranih 14 gld.; g. Peter Novak v Slov. Bistrici iz nabiralnika „za srečno novo leto“ 4 gld.; moška podružnica na Vrhniki 40 gl.; ženska podružnica na Vrhniki 50 gld.; g. gosp. Blaž Grča, župnik v Šempasu in dež. poslanec, iz nabiralnika 4 gld. 40 kr.; ženska podružnica v Dornbergu 14 gld. 95 kr. — Zivahno delovanje izvrstno delujočih podružnic naj v novem letu predrami tudi kopico „spričih“, da se dejansko vsi oklenemo ideala — rešiti naš narod pogina!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Podporno društvo za slovenske visokošolce na Dunaju) prejelo je o božiču razna darila. Iz Laškega Trga je poslal gosp. dr. Jos. Kolšek, odvetnik, 15 gld., katere so darovali gg. Andr. Eisbacher, trgovec, 3 gld., I. Četina učitelj, 1 gld., Rudolf Kuketz, pivovar 3 gld., dr. Jos. Kolšek, odvetnik, 2 gld., vsi v Laškem trgu. V Celju pa so darovali gg. Vavken, dr. Kapus odv. kandidat, A. Kolenc, trgovec, Karl Vanič, trgovec, Ant. Mlinerič, trgovec, P. Kostić (Hrvat), vsak po eden gld. — Iz Postojine je društvu poslal g. Peter Kraigher, 39 gld. 50 kr. Darovali so gg. Anton Dietrich, trgovec, 2 gld., Jan Vičič, posestnikov sin, 1 gld., Miroslav Vičič, vel. zupan, 1 gld., Rib. Šeber, tiskar, 1 gld., Jan Ruzička, vel. zemljemerec 1 gld., Ludv. Mahorčič, mali zemljemerec, 1 gld., Ferd. Gasperi c. kr. okr. živinozdravnik 2 gld., Avg. Petrič, jurist 1 gld., dr. Dragotin Treo, odvetnik, 5 gld., Franc Arko, Ljudevit Dietrich, Alojzij Burger, posestniki po 1 gld., I. Dekleva, posestnik, 5 gld., Štefan Primožič, učitelj, 1 goldinar; I. Kuttina trgovec, 1 gold., Janez Thuma, šolski nadzornik, 1 gld.; Ivan Lavrič, c. kr. davčni pristav, 1 gld.; Makso Šeber, fotograf, 50 novč.; dr. Ivan Eržen, c. kr. okr. zdravnik, 2 gld.; Anton Vodopivec, c. kr. poštar, 1 gld.; Peter Kraigher, trgovec, 1 gold.; Fr. Jurca, trgovec in posestnik 3 gld.; Al. Kraigher, trgovec, 1 gld.; — vsi v Postojini; dalje gg. dr. Mat. Hudnik, odvetnik v Ljubljani, 2 gld.; Iv. Korosec, posestnik v St. Petru, 1 gld.; J. Uilrich, ravnatelj hotela v Trstu, 1 gld. Iz Vrhnike je poslal g. Tone Flis, knjigovodja 23 gold., katere so darovali gg. Gabriel Jelošek, posestnik; Anton Komotar, c. kr. notar; dr. Janko Marolt, zdravnik; Jos. Lenarčič, tovarnar in dež. poslanec; gospa Marija Kotnik, veleposestnica na Verdu, po 3 gld.; gosp. Ant. Flis, knjigovodja na Verdu, 2 gld.; gg. Bogdan Kobal, c. kr. okr. sodnik, J. Požar, c. kr. kancel., dr. Anton Rogina, c. kr. sodni pristav, gospa Franciška Korencan, pos. soprogu Ivan Gruden, c. kr. davkar v pok., M. Brilej, trgovec — vsi na Vrhniki po 1 gold.; gg. Jurij Fajfar not. kandidat, Josip Serbič not. uradnik, oba na Vrhniki po 50 novč. Gosp. Ivan Jesenko, c. kr. profesor v Trstu, 5 gld. Iskrena hvala vsem vrlim darovalkam in darovalcem osobito pa gg. nabiralcem za trud. Dalje darove sprejema vč. g. dr. Fr. Sedej, c. in kr. dvorni kaplan i. t. d. Dunaj, I. Augustinerstrasse 7.

Telegrami.

Dunaj, 3. januarija. Zunanji minister grof Goluhovski priredi 5. t. m. skupni obed na čast ogerskim gostom.

Zader, 3. januarija. Predsednik dalmatinskega deželnega zbora, državni poslanec dr. Mihael Klaič, je umrl danes popoldne.

Krakovo, 3. januarija. Ruski car je dovolil jeden milijon rubljev za prirejanje slavnostij povodom njegovega kronanja.

Budimpešta, 3. januarija. „Ungarische Post“ poroča z Dunaja: Pri današnjem ministerskem posvetovanju glede obnovitve pogodbe so se obravnavala le splošna vprašanja brez vsakih podrobnostij. Mej ministri je vladalo splošno mnenje, da se je treba ozirati pri rešitvi tega vprašanja na legitimne interese Avstrije in Ogerske. V nedeljo se pričakuje ogerski trgovinski minister Daniel.

Berolin, 3. januarija. Cesar je v posebni brzovjavi na predsednika transvalške republike, Krügerja, izrazil svoje veselje nad tem, da se mu je posrečilo brez ptuje pomoči zadušiti upor, premagati vstaške čete napraviti mir v deželi.

Rim, 3. januarija. Avstro-ogerski poslanik grof Revertera se je podal danes dopoldne k sv. očetu, kateremu je izrazil voščila ob novem letu.

Carigrad, 3. januarija. Vlada je obustavila operacijo pri Zeitunu, ker ima premalo vojnih močij sedaj na razpolago. Za

prihodnje dni je odredila tje nekaj nadajnih bataljonov.

O zrnati kavi. V pre mnogih, da skoro v vseh družinah pijó zrnino kavo po dvakrat, celo trikrat na dan, ne da bi kedo prisojal temu vzivanju vzroka raznim boleznim, kakor je živčna bolezen, iz te izviračo otrpnenje živčnega sistema (blaznost) ali otrpnenje sra. Vendar pa je dokazano iz zdravniške in vednostne izkušnje, da je ravno zrnina kava ono zlo, katero sicer polagoma, a toll gotovoje izpodkopuje zdravje. Seveda te izkušnje in iz nje izviračo opominjanja znamenitih zdravnikov niso pristopna širokemu sloju ljudstva, ker so ponajveč pisana v vednostni obliki in priobčena le v učenjaških strokovnih listih in takih knjigah. Tu le omenimo, da zadošča za usmrtitev živali 0-3 grama strupa kofein, kateri se nahaja v zrnati kavi, ljudje pa brezskrbno povzijejo skudelico nenamene zrnate kave, v kateri se nahaja 0-25 gramov omenjenega strupa! Zrnata kava rabi naj se edino le namešana s sladno kavo, katere vpliv strupa kofeina večinoma popolnoma odstrani. Za ženske in otroke, istotako za slabotne in bolnike rabi naj se le cenejša zdrava, okusna sladna kava, katere, prirejena po Kathreinerje v em načinu, ima okus zrnate kave.

Izvirek: Giesshübl Sauerbrunn, želez. pasta, zdravilno kopališče pri karlovih varih. Prospekti zastonj i franko.

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

ki se po izreku medicinskih avtoritet s posebnim vspehom rabi pri boleznih: motenem prebavljenju, želečnem kataru, slabem želodcu, pomanjkanju slasti do jedi, zgagi itd., ter katarah v sapilih, zasliženju, kašlju in hripavosti. 10 1

Henrik Mattoni v Giesshübl Sauerbrunn.

Umrli so:

V bolnišnici v Vodmatu:

28. decembra. Kozamernik Ana, vdova reva, 77 let, vodenica in ostarelost.
29. decembra. Karlin Katarina, omožena reva, 63 let, srčna hiba in mrtvoud.
31. decembra. Čertanc Marija, vdova reva, 60 let, naduha 1. januarija. Zupanič Francisek, posestnikov sin, 3 1/2 let, diphteritis laryngis.
2. januarija. Žirovc Janez, oženjen gostač, 37 let, čeljustni rak.

Tržne cene v Ljubljani

dné 4. januarija

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	8	Špeh povojen, kgr.	64
Rež,	7 50	Surovo maslo,	80
Ječmen,	6 50	Jajce, jedno	3
Oves,	6 80	Mleko, liter	10
Ajda,	7 50	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	6 50	Telečje	64
Koruzca,	5 50	Svinjsko	58
Krompir,	2 80	Koštrunovo	36
Leča, hktl.	12	Piščanec	55
Grah,	12	Golob	1
Fižol,	12	Seno, 100 kgr.	50
Maslo, kgr.	90	Slama, 100	70
Mast,	70	Drva trda, 4 kub. m.	50
Špeh svež,	60	" mehka, 4 "	20

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm
3	9. zvečer	740.4	-5.8	sl. jvzh.	jasno	
4	7. jutraj	738.2	-5.8	sl. jvzh.	oblačno	0 0
	2. popol.	738.1	-0.5	"	"	

Srednja večerajna temperatura -5.9°, in za 3.2 pod normalom.

Nedeljo in ponedeljek
obakrat ob 5. uri zvečer
v **Marijanišču**
Živela Avstrija!
Igra z vojaško godbo.
— Vstopnice pri blagajnici. —

Lesno volno (fino oblanje) kot najboljši najceneje in najčisteje zamotlno gradivo; **lesene oboje** za pošiljate vzorcev vsake vrste; **čistilne treščice** za pivovarne in tovarne octa; **zaboje** vsake oblike in velikosti in za vsako rabo; s stroji izdelane **zobnike**, higijenično čiste; specialiteto: izključno patentovane **cevke za smotke**, kakor tudi druge **v lesno stroko spadajoče predmete** ponuja

Grajsko-Kolovška lesna industrija
v Jaršah pri Mengšu na Kranjskem
Pojasnila, kakor tudi prevdarki troškov se dajo radovoljno.
9 (6-1) **Feliks Stare.**

Vsak dan sveži 7 (3-1)
Pustni krofi so dobé pri

Jakobu Zalazniku

v Ljubljani, na Starem Trgu šte. 21.

Večna luč!

Podpisani — vstrezajočo splošni želji prečast, duhovščine, da se pridobi trajna, lepa večna luč — jamci z gotovostjo s svojim, njemu garantiranim pristnim **oljčnim oljem** in najnovejšimi **stenji** trajno, lepo in najcenejšo **večno luč**, ki vstrajno neprenehoma, tudi v hudem mrazu, močno gori, in za katero popolnoma zadostuje 32 klg. olja po 48 kr. klg. za celo leto. — **Stenji** podpisanega goré tudi v vsakem pristnem olju.

Cene podrobnostim in poduk (kar prilagam vsaki pošiljati) odpošiljam na zahtevo brezplačno.

Nadejaje se obilnih naročil od prečast, duhovščine in cerkvenih oskrbnitvev, zagotavljam točno in vestno postrežbo.

Valentin Kofol,
farni cerkvenik
v Kanalu na Goriškem.

4 5-1

Najboljša! Najcenejša!

Najboljša! Najcenejša!

3 zlate
15 srebrnih
12 častnih in
priznatih
diplom.

249 8-5

Franc Iv. Kwizda.

Kwizdov

Varstvena
znanka.

restituejski fluid
c. in kr. priv. označevalna voda za konje.
Cena 1 steklenice 1 gld. 40 kr. a. v.

Rabi se vže nad 30 let v dvornih hlevih; v vojaških in zasebnih hlevih z izrednim učinkom v krepčanje pred in po dije trajajočem naporu, pri izvinjenju udov, otrpnelosti kit itd., in usposablja konja za urno tekanje.

Glavna zaloga
Okrožna lekarna
v **Korneuburgu** pri Dunaji.
330 20-13 L.

K. rumunski dvorni zaloznik.
Dobiva se v vseh lekarnah in droguerijah avstro-ogerske dežele.

Najboljše, svetovno črnilo za čevlje!
Kdor hoče imeti svoje obuvalo lepo temno-črno se lesketajoče in si je želi ohraniti trpežno, kupi naj edino le **Fernolendtovo črnilo za čevlje** c. kr. dež. priv. tovarne. leta 1835 ustanov. na Dunaji.

Povsod v zalogi.
Radi pre mnogih malovrednih ponarejanj pazi naj se natančno na moje ime: **St. Fernolendt.**
Priporočam tudi ličilo za čevlje, snov za ohranitev usnja, univerzalno nepremočno mazilo. Vsakovrstne tinte, svitla naravna crème za svitlo usnjato obuvalo in pisarni pečatni vosek. 10 52-51

Konjski cvet
(pomnoženi restituejski tok)
steklenica 1 gld., 5 steklenic 4 gld.

rabi se za drgnjenje v krepilo konjskih udov. Ta cvet mnogo let po izkušnih živinozdravnikih in od praktičnih poljedelcev priznan kot krepilen, lajša otrpnelost konjskih udov ter služi v krepilo pred in v restituejsko (očvrščenje) po kakem trudapolnem delu.

Skušena redilna štupa za živino,
za konje rogato živino, ovce, prašiče i. t. d.
Rabi se skoro 40 let z najboljšim vspehom večinoma po hlevih, ako živinče ne more jesti; zboljšuje mleko.
Zametek z rabilnim navodom vred velja **50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gld.**
priporoča in razpošilja na vse strani s prvo pošto

Iekarnar 113 5
Ubald pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.

PRIPOROČILNA NAZNANILA

domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj cenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Odlikovana sta bila na svetovnih razstavah z diplomo in svinjino v Bruselju (Belgija) 1888. l. na Dunaju 1892. l.

Brata Zupan

izdelovatelj orgelj v Kamnigoric (Gorenjsko) priporočata se prečast. duhovščini in cerkvenim oskrbništvom v izvrševanje novih cerkvenih orgelj in vsakovrstnih poprav.

Od leta 1880. do leta 1895. sta izdelala 55 novih orgelj in izvršila nad 200 poprav.

Priporočilna pisma najboljših veščakov so na razpolago.

Ivan Kregar

izdelovatelj cerkvenega orodja in posode

v Ljubljani, Poljanska cesta št. 8, pol. Alojzjevišča

prilagoča se prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojništvom in dobrotnikom v najnatančnejše izdelovanje

monštranc, ciborijev, kelihov, tabernakeljev, svečnikov, lestencev, križev itd.

iz najboljših kovine po poljubnem slogu in po nizki ceni.

HENRIK ZADNIKAR
Izdelovatelj cerkvene posode v Ljubljani Sv. Petra cesta št. 17.
prilagoča preč. duhovščini vzhodno svoje zalogo cerkvene posode, svečnikov, lestencev, svetilnic, kadilnic itd. v ravnem slogu izvršenih. Vsprejema tudi naročila na nove predmete ter prenavlja stare, obrabljene. Delo poštno iz zanesljive kovine po nizki ceni.

J. Kopač,
svečar v Gorici, Solkanska cesta 9.
prilagoča prečastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu pristne
čebelno-voščene sveče
kg. po 2 gld. 45 kr.
Za pristnost jamči s svoto
1000 kron.
Pošiljatev franco za naročila v Avstro-Ogerski monarhiji.

Zajamčeno pristne čebelno-voščene sveče, voščene zvitke in med prilagoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
OROSLAV DOLENEC
svečar in lektor, trgovina z medom in voskom v Ljubljani, Gledališna ulica št. 10.
Dobiva se tudi med v satovji, pitanec in medenina prav po nizki ceni. Zaloga in prodaja izvrstnega brinja in brinjeveca, medenega žganja, lastnega izdelka. Kupuje med v panjih, sodčkih, pa tudi vosk in suho satovje.

Drag. Matkovič
brivec in vljasuljar v Ljubljani, Stolni trg št. 11
se prilagoča v najnatančnejše izvrševanje vseh v brivsko in vljasuljarsko obrt spadajočih del. Postrežba je uljudna in vsestranski pozorna.

Brata Appe
izdelovatelj lončenih pečij v Kandiji pri Novem mestu (na Dolenjskem) in vseh v njih stroko spadajočih izdelanih predmetov po prav nizki ceni. — Zaloga v Ljubljani je v Židovski ulici, zastopnik g. Kalš na Prešernovem trgu.

Zaloga rezilnega orodja in kirurških instrumentov.
Ljubljana **Alojzij Vanino** Ljubljana Stari trg 6. Valvazorjev trg 6.
prilagoča prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu nože, škarje, britve itd. iz najboljšega jekla po nizki ceni. — Brušenje in poprave izvršuje točno.

Frane Pavšner krojač v Ljubljani, nasproti c. kr. gimnaziji
se prilagoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v naročila na duhovniško in oivilno obleko po poljubnem kroju. zagotavljajoč trpežno, natančno delo, uljudno postrežbo in kar možno nizko ceno.

FR. TOMEČ
pozlatar v Ljubljani, Strelške ulice št. 14
se prilagoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v izvrševanje vseh pozlatarskih del in prenavljanja altarjev, tabernakeljev, križevih potov, podob svetnikov itd. zagotavljajoč zanesljivo delo in nizko ceno.

Alojzij Erjavec pr. Zor
čevljar — Ljubljana, Čeljarske ulice 3
se prilagoča prečastiti duhovščini in sl. občinstvu v naročevanje raznovrstnega obutala katero izvršuje od najpriprostejšega do najfinejšega, iz zanesljivega blaga prav trpežno in cenó.

LUKA VILHAR urar v Ljubljani Vdnikove ulice 4 poleg Katol. tiskarne
prilagoča svojo zalogo

zlatih in srebrnih žepnih ur, nihalnih, stenskih in ur budilnic po najnižjih cenah.

Poprave izvršuje natančno in točno.

Franco Bončar
pleskarski mojster, v Ljubljani, Rimska cesta 9
se prilagoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v mestu in na deželi v vsa v pleskarsko obrt spadajoča dela, osobito pri novih stavbah, katera izvršuje zanesljivo in cenó. Prenavlja tudi obrabljene predmete.

Matija Horvat
čevljarski mojster v Ljubljani, sv. Petra cesta 32
prilagoča se prečast. duhovščini in slavnemu občinstvu v naročanja raznovrstnega obutala
katera izvršuje cenó, poštno, iz zanesljivega blaga od najpriprostejših do najfinejših oblik.

Frane Šiška kovaška obrt v Ljubljani Marije Terezije cesta št. 8
se prilagoča v podkavanje konj in raznovrstnih voz in zalogi raznovrstne vozé in sani ter jih izdeluje po najnižji ceni.

Franjo Toman
podobar in pozlatar, Križevniški trg 1, Ljubljana
se prilagoča preč. duhovščini za izdelovanje cerkvenih in sobnih del po nizki ceni in priznano natančno izvršitvi. V zalogi ima sv. razpela, okvire (Goldleisten), slike, cofe, kroglice za vrvi itd.

Največja in najcenejša tvornica stolov in klopjij za gostilno, kavarno, stanovanja, sprehajališča, vrtove, kopelišča, zavode itd. itd.

Andreja Boucona v Ljubljani, Dunajska cesta 7. II. dvorišče

iz trdega lesa, poltiran v orehovi barvi, veolja samo
1 goldinar.

Pečar IVAN URAN Pečar
Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3
prilagoča p. n. čast. občinstvu svojo veliko zalogo pečij, glinastih snovij, štedilnikov itd. in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah.

JERNEJ ČERMELJ
trgovina z južnim sadjem in zelenjadj v Ljubljani, Semenišče (za vodo)
prilagoča preč. duhovščini in sl. občinstvu svojo bogato zalogo vsega v gospodinjstvo spadajočega blaga po najnižji ceni.

Na najnovejši način umetne zobe in zobovja
ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca
zobozdravnik A. Paichel
poleg čevljarskega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nadstr.

Dežnike in solnčnike največji izbor! pripravila L. MIKUSCH, Ljubljana, Mestni trg 15.

BRATA EBERL, črkoslikarja
tovarna oljnatih barv, firnežev in lakov v Ljubljani za frančiškansko cerkvijo.
Mojstra pleskarja c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice prilagočata se preč. duhovščini in sl. občinstvu v vsa v njihino stroko vstevajoča se dela v mestu in na deželi. Delo izvršujeta povsem vzhodno po najnižji ceni. Prekupcem prilagočata oljnate barve v ploščevinastih pušicah. Največja zaloga karbolinaja, maščobe za konjska kopita in usnje.

Alojzij Zorman trgovina z moko v Ljubljani, Florijanske ulice št. 7
prilagoča vsakovrstno moko po različni ceni, otrobe, koruzo in koruzno meko. Prodaja na drobno in debelo ter zagotavlja uljudno postrežbo.

Josip Rebek preje Ahčin — ključavničar v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 13
prilagoča se preč. duhovščini, cerkvenim predstojništvom in p. n. občinstvu v vsakovrstna stavbinska ključarska dela. Izdeluje trpežno izdelana štedilna ognjišča, ima v zalogi ključje iz aluminija. Posebej se prilagoča v izdelovanje cerkvenih spominkov in nagrobnih ograj. Zaloga in napeljevanje hišnih telegrafov in telefonov. Delo trpežno in natančno, cene nizke.

GABRIJEL OZELJ tapetar v Ljubljani, Tržaška cesta št. 49
se prilagoča preč. duhovščini in sl. občinstvu v izdelovanje vseh v njegovo stroko spadajočih predmetov, kakor: garnitur, d'vanov, zimnatih in modrocevna peresih itd. ter jamči za trpežno, dobro delo po najnižji ceni — Ponudi se tudi v tapetiranje in dekoriranje dvoran in sob, katera tudi špalira. Osobito se prilagoča za delo na deželi.

Anton Presker krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 16
prilagoča se čast. duhovščini in sl. občinstvu za izdelovanje vsakovrstne obleke. V zalogi ima narejene obleke za gospode in dečke, dalje poveršnike, nepremočljive haveloke, haveloke iz veljblodove diake (Kameelhaar), mantile in plašče za gospe itd. Naročila za izdelovanje oblek po meri izvršujejo se točno in po poljubnem kroju. Za dobro blago se jamči.

„Sicara“ 720 20

Uradne in trgovske KOVERTE s firmo prilagoča **KAT. TISKARNA** v Ljubljani.

V Ljubljani le na Starem trgu 21 v Rudeževi hiši pri dobiva **Jakobu Zalazniku** svež se vedno in ukusen kruh, fino namizno in sladstičarsko pecivo iz različne moke po nizki ceni. — Dobijo se vsak dan raznovrstni štruktiji, domača potvilca tudi v kosih in kruh na vago. — Priporočata se za naročila ob priložnostih, svatovščinah, imendneh in raznih slovesnostih.

Eksekutivne dražbe.
Matije Žnidaršiča iz Podcerkve zemljišče s pritliklinami (3098 gld.), terjatev 80 gld., dné 20. jan. in 19. febr. (ponovitev) v Ložu.
Marije Kure z Mlade Gore zemljišče (165 gld.) dné 15. jan. in 19. febr. v Mokronogu.
Janeza Brinovec iz Dolenje Vasi nepremakljivo posestvo (762 gld. 80 kr.), terjatev 48 gld. 70 kr., dné 6. febr. in 12. marca v Cerkljici.
Andreja Draklerja iz Drulovke nepremakljivo posestvo (1533 gld.), terjatev 36 gld., dné 13. jan. in 10. febr. v Kranju.
Jerneja Trudna iz Podcerkve zemljišče s pritliklinami (1008 gld. 50 kr.) dné 27. jan. in 26. febr. v Ložu.

Tesarski obrt

v Ljubljani,
Nove ulice št. 5

Se priporoča v vsa tesarska stavbena dela.
— Cene povsem terpežnemu, zanesljivemu delu
primerno nizke.

Domača tvrdka!

Domača tvrdka!

658 24-15

Ivan Zakotnik

mestni tesarski mojster
in zapriseženi izvedenec
o. kr. deželne sodnije.

Sidro Liniment. Capsici comp.

18-2 iz lekarnar Richter-jeve v Pragi 296

priznana izvrstno bolečine olajšujoče ma-
zilo je dobilo posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v
vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno
domače zdravilo kar kratko kot 726 70-7

Richter-jev liniment s 'sidro'

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z
znano varstveno marko "sidro" kot pristno.

Richter-jeva lekarna
pri zlatem levu v Pragi.

Razprodaja.

Nikdar v življenju se ti ne ponudi več redka prilika, da
bi dobil samo za 2 gld. krasne in prekoristne stvari,
35 komadov za le 2 gld. in sicer:

- 1 jako elegantno pozlačeno uro z lepo verižico, točno idočo,
s triletnim poročtvom;
- 1 krasno kravato za gospoda iz čiste svile;
- 1 krasna igla za kravato z umetnimi briljanti;
- 1 oširka usnjata denarnica;
- 1 jako elegantna broška za ženske po pariški fagoni
- 1 krasen prstan iz zlatoininita z lepim kamenom;
- 1 krasno škatljico za smodke;
- 1 krasno covko za smodke;
- 3 komadi zelo krasnih mehaničnih naprsnih gumb s pona-
rejenimi briljanti;
- 2 krasna gumba za zavrtnik s patentovanim oklepnikom;
- 2 dublé gold gumba za manšete;
- 10 komadov finega angleškega pismenega papirja;
- 10 komadov finih angleških pi-menih zavitkov;

Vseh teh 35 komadov krasnih stvari sem prisiljen dati
za dosedaj nečuvveno smešno ceno 2 gld.

Da izključim vsak dvom, izjavim, da je ura sama dvakrat
toliko vredna. Ako bi ne prijala, se denar najradovoljnejše vrne
tako da je za kupovalca vsak riziko izključen.

Vse to je dobiti, dokler je še kaj na razpolago, po poštnem
povzetju po 703 5-5

krakovski razpošiljavnici ur

F. WINDISCH,
Krakovo, Meth-Strasse Nr. 12/F

Herbabny-jev podfosfornasto-kisli apneno-železni sirup

Ta 26 let z največjim uspehom rabljeni, prni sirup raztaplja
sliz, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast
do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo
jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahko si privajajoči
obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljuje fos-
forno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih
otročih pospešujejo narejanje kostij.

Cena steklenice je 1 gld. 25 kr., po pošti 20 kr. več
za zavijanje. 299 20-2

Svarilo! Svarimo pred po-
naredbami, ki se
pojavijo pod enakimi ali podob-
nimi imei, a so vendar posvoji
stavbi in svojem učinku po-
stoma različne od našega origi-
nala 26 let obstoječega pod-
fosfornasto kislega apneno-
železnega sirupa. Zahteva na
lekarstvo izrečno Herbabny-jev apneno- železni
sirup. Pazí naj se tudi na to, da je zraven stoječa
oblastveno protokollirana varstvena znamka na
vsaki steklenici in prosimo, ne dajte se zapeljati
niti z nižjo ceno, niti z družimi protvezami, da bi
kupili kake ponaredbe! 27 20-4

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“
VIII, Kaiserstrasse 73 in 75.

Zaloga tudi skoro v vseh lekarnah.

Naznanilo in priporočilo.

Preč. duho kšini in sl. občinstvu z mesta in na de-
želi javljam najljubneje, da sem po potresu 15. aprila
opustil prodajalnico v Gledališki ulici v Ljubljani, ter
imam odslej glavno zalogo 336 52-34

najraznovrstnejših klobukov

cilindrov, čepic,
slamnikov itd.

samo na
na Starem trgu
(pod Franjo) št. 1
poleg čevljarskega mosta

Priporočam se ob jed-
nem v obilo nakupovanje
zagotavljajoč dobro blago
po nizki ceni.

Velespoštovanjem

J. SOKLIČ

v Ljubljani,
Stari trg, št. 1.

Dobrega prodajalca

sprejemem v trgovino z raznim blagom g.
Slavoja Jenko-ta v Podgradu (Istra). Znanje
tujih jezikov se ne zahte a. — Ponudbe do dné
15. januarija.

3 3-1

Josip Volk, poslovođa.

Želodčne kapljice.

Te kapljice so zelo pro-
spešne (provzročujejo slast
do jela, razstvarjajo sliz, so
pomirjive in olajšujoče,
ustavljajo krč in krepejo
želodec); rabijo pri nape-
njanji in zapečenosti
preobloženem želodci z
jedili in pijačami itd.

Steklenica z rabilnim
navódom velja 20 kr.,
tucat 2 gld., 3 tucate
samo 4 gld. 80 kr.

Priporoča jih

Lekarna Trnkóczy

449 6 zraven rotovža v Ljubljani.

Pošiljajo se vsak dan po pošti proti povzetju.

Najboljše kakovosti, blago-
dejen, oživljajoč, krepičen, in
zlasti sredstvo za vzbujanje
teka je

Želodčni ali
Marijaceljski likér

1 steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gld., 3 du-
cate steklenic 4 gld. 80 kr.

Dobiva se v 442 6

lekarni Ubalda pl. Trnkóczy-ja
v Ljubljani, zraven rotovža

in se vsak dan s prvo pošto razpošilja.

E. Zbitek-ov v Novi štifti
pri Olomuču
zavod za izdelovanje stekleno-
mozaičnih božjih grobov, lur-
ških duplin in altarjev za pro-
cesije ob sv. Rešnjem Telesu.
Odlikovan od Nj svetosti papeža
Leona XIII.; priznanja katol. teolog.
akademije v Peterburgu, nemškega
misijona v Carigradu itd.

(25) Ilustr. ceniki zastanj. Vse pošiljajte zajamčene. (4 3)

Prav po ceni

dobé se vsled podiranja hiše št. 9 v Špitalskih ulicah
(Schreyer-jeva hiša)

prodaja niško pročelje, sobna vrata,
okna, police, železje, stavbinski mate-
rijal itd. itd.

proti takojšnji odstranitvi kupljenih predmetov. — Natančneje pové
stavbinski nadglednik na licu mesta. 2 2-2

Koverta s firmo
in
vizitnice

priporoča

„Katol. Tiskarna“
v Ljubljani.

Otvorjenje tesarskega obrta.

Podpisana usojata si sl. občinstvu javljati, da sta ustanovila s
parno močjo delujoči

tesarski obrt

pod tvrdko

A. Jerančič & A. Ažman
na Karlovski cesti — Tesarska ulica v Ljubljani.

Priporočata se v vsa v tesarski obrt vstevajoča se dela za-
gotavljajoč solidno, trpežno in natančno izvršitev po najnižji ceni.
Skrb jima boče, da zadovoljita kar možno spoštovane svoje naročnike.

Velespoštovanjem

5 3-1

A. Jerančič & A. Ažman.

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

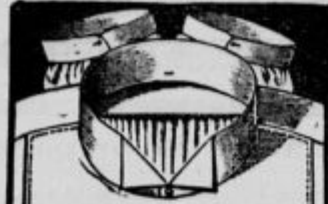
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurzem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.
Cena in blago brez konkurence.

Oskrbi cele oprave za neveste.

Srajce za gospode,
beli chiffon, gladke na prsih,
brez ovratnika, brez manšet,
27 vrst
jedna od gld. 1'10 do 2'70
šest " " 6'25 " 15'—
Srajce za dečke,
v velikostih, sicer kakor gornje
jedna od gld. 1'— do 1'40
šest " " 5'75 " 7'75
Svitlice za gospode,
6 vrst
jedne 80 kr. do gld. 1'40
šest gld. 4'50 do gld. 7'50
Dvanajst ovratnikov
od gld. 1'80 do 2'20.
Dvanajst manšet
od gld. 3'30 do 4'60.
12 predlog
(Vorbemden)
od gld. 3'25 do 5'—

Oskrbi oprave za novorojenčke.

Za kroj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.

Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 8 1

Kathreiner
KNEIPP'S SLADNO KAVO

Se dobi povsod - 1/2 Kile za 25 kr.

Kaj je
Kathreiner
Kneippova sladna kava?

To je zdrava hišna in družinska
pijača, ki se izdeluje v Kathreiner-
jevih tovarnah ter ima podoben okus kakor
prava bobova kava. Poleg drugih pred-
nostnij se ta sladna kava že po tem okusu
odlikuje pred drugimi takimi izdelki.

Kathreinerjeva kava je najoku-
snejša, nezdavejša in najcenejša
primes k bobovi kavi. Ona je čisto
priroden plod v celih zrnih in se rabi
z velikim pridom namesto cikoriije in

drugih zmletih tvarin, ki se h' kavi mešajo, o katerih se pa kupec ne more prepričati,
iz česa da so; uradne preiskave so pa dokazale, da so taki kavini nadomestki dostikrat
z raznimi prituklinami popačeni. Iz začetka se vzame ena tretjina Kathreinerjeve in dve
tretjini prave kave; pozneje pa vsake polovico.

Tako postane kava voliko bolj zdrava in tudi mnogo cenejša. Kathreinerjevo
kavo priporočajo najimunitnejši zdravniki, vsaki dan je bolj obrajtana kot zdrava
redilna pijača v javnih zavodih, kakor tudi v stotisočernih družinah. Dobra je pa
tudi »čista«, to je, brez primesi bobove kave, ker je zdrava, lahko prebavljiva, redilna
in ob enem okusna jed.

Vsaka vestna gospodinja in mati, vsak prijatelj kave, ako mu je mar za
lastno zdravje, naj rabi odslej Kathreiner-Kneipovo sladno kavo.

Le na to naj vsak pazi, da ne bo goljufan s kakim ničvrednim
ponarejenim izdelkom, zato naj jemlje le izvirne bele zavoje z
varnostno znamko, kakor se tu na strani vidi, ter z imenom.

Kathreiner!

Pozor! Bodite previdni in ne pustite se prekaniti.
Pristna „Kathreinerjeva kava“ ima vedno enake, bele
zavoje in se nikdar ne prodaja odkrita in na vago.

767 1

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Doktor pl. Trnkóczyjev
protinski cvet

je olajšujoče mazilo za roke in noge,
za križ in za vsakoršne bolečine. Pri-
poroča se za masažno zdravljenje.

Steklenica 50 kr., 12 steklenic 4 gld. 50 kr.

Dobiva se pri 731 6

Ubaldu pl. Trnkóczyju
lekarnarju v Ljubljani.

Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradou.

V zalogi Katoliške Tiskarne v Ljubljani izšlo je
ravnokar:

12 Marijinih pesmij

za mešan zbor zložil

Janez Pogačnik

op. 8.

Cena partituri 50 kr. Vsak glas velja 10 kr. Po
pošti 3 kr. več.

M. Pakičeva

prodajalnica s sveže asortiranimi lesnimi
izdelki, jerbasi, siti in konjsko žimo

se je premestila vsled demoliranja meščanske bolnišnice v

zidano barako v šolskem drevoredu

nasproti dosedanjim prodajalničnim prostorom

in prosi nadaljnega obiska od strani p. n. odjemalcev z zagotovilom
točne in solidne postrežbe.

Semkaj se je preselila tudi

763 5-5

**Jos. Strzelbe trgovina s perilnim in
toiletnim milom ter svečami.**

Dunajska borza.

Dné 3. januarija.

Skupni državni dolg v notah	100	gld.	—	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100		20	
Avstrijska zlata renta 4%	121		40	
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100		—	
Ogerska zlata renta 4%	121		60	
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	98		85	
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	998		—	
Kreditne delnice, 160 gld.	358		50	
London vista	121		35	
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59		27 1/2	
80 mark	11		85	
80 frankov (napoleondor)	9		60 1/2	
talijanski bankovci	44		05	
kr. cekini	5		73	

Dné 3. januarija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	144	gld.	—	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	155		—	
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	191		—	
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	98		25	
Tisine srečke 4%, 100 gld.	139		50	
Dunavske vranavne srečke 5%	127		—	
Dunavsko vranavno posojilo l. 1878	105		—	
Posojilo goriškega mesta	112		—	
4% kranjsko deželno posojilo	—		—	
Zastavna pisma av. osr zem.-kred. banke 4%	98		25	
Priporitetne obveznice državne železnice	217		—	
južne železnice 3%	167		50	
južne železnice 5%	131		25	
dolenjskih železnice 4%	99		50	

Kreditne srečke, 100 gld.	197	gld.	—	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	133		—	
Avstrijskega rudočega križa srečke, 10 gld.	17		50	
Rudolfove srečke, 10 gld.	23		—	
Salmove srečke, 40 gld.	68		—	
St. Genois srečke, 40 gld.	69		—	
Waldsteinove srečke, 20 gld.	53		—	
Ljubljanske srečke	22		—	
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	162		—	
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3360		—	
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	468		—	
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	99		—	
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	62		—	
Montanska družba avstr. plan.	79		50	
Trboveljska premožarska družba, 70 gld.	162		—	
Papirnih rubljev 100	128		75	

Nakup in prodaja

sakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
savarovanje za agube pri izrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobika
Kajantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh.
potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnic.